

JMG

Kandidatuppsats i journalistik

2018-05-23

Institutionen för journalistik,
medier och kommunikation

www.jmg.gu.se

“Same, same but different”

En kvalitativ text- och bildanalys av Anna Kinberg Batra och
Fredrik Reinfeldts framställning i media under deras första år
som partiledare för Moderaterna.

Författare: Elsa Henriksdotter & Lovisa Vitus

Handledare: Orla Vigsø

Kursansvarig: Marina Ghersetti

GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

Förord:

Vi vill börja med att tacka vår handledare Orla Vigsø för att han stod ut med alla våra frågor, funderingar och tankar. Tack för att du alltid var så positiv och fick oss att känna att vi visst var på rätt spår. Du har även hjälpt oss med avgränsningar och tog ner oss på jorden när vi hade huvudet i det blå, det behövdes.

Tack till våra familjer som har stått ut med allt vårt prat om uppsatsen. Tack för att ni gett oss tiden att studera ostört och verkligen gräva oss ner i analyser och teorier. Tack till våra fantastiska mammor som in i det sista peppade, rättade och såg till att vi inte glömde av att ta välbehövda pauser.

Avslutningsvis vill vi tacka varandra för att vi pushat varandra ända in i mål och delat många härliga skratt på vägen.

Elsa & Lovisa

Abstract

In 2015, something extraordinary happens that has never happened before. The Swedish political party Moderaterna elect a female party leader for the first time in their political history. Anna Kinberg Batra becomes the new party leader who has to take over after the previous party leader Fredrik Reinfeldt. Her mission is to try to steer Moderaterna on the right course after the election loss in Sweden 2014, at the same time as Sweden is experiencing the greatest political crisis in modern times, as of the December agreement.

Media has the ultimate power when it comes to creating and shaping the image of a party leader. One usually encounters with the party leader for the first time in media and it is by what you see in the media that you base your fact on whether you approve of the party leader or not. Therefore the images that media choose to feed their audience with become the foundations of how citizens perceive various party leaders.

The purpose of this thesis is to compare how Sweden's four largest newspapers, Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Expressen and Aftonbladet chose to portray Anna Kinberg Batra and Fredrik Reinfeldt during their first year as the party leader for Moderaterna. This is a unique opportunity to compare two party leaders who come from similar backgrounds and where the only difference is gender.

To answer our purpose, we have collected a material of 801 analytical units which we analyze in this thesis using a qualitative text and image analysis. By applying our theoretical framework, Body's semiotics, Visual and Verbal Rhetoric, Framing as well as Gender theory to the analysis, allows us to answer the following questions;

- Are the party leaders presented differently from a semiotic interpretation perspective?
- Is the representation of the respective party leaders sex stereotypical, seen from a gender scientific perspective?
- How does the associated text affect the experience of the image and vice versa?
- Does the presentation differ depending on the newspaper's political affiliation?

- What different interpretations of the political leaders during their first year, opens for theoretical discussion?

The results show that there is a difference in the portrayal of Anna Kinberg Batra and Fredrik Reinfeldt. However, the difference in the representation based on gender is not as big as we first believed, which brings us to the conclusion that gender and sex are not decisive in the preparation of the two party leaders.

What we can say is that it differs in how the newspapers have chosen to portray Anna Kinberg Batra and Fredrik Reinfeldt from a body semiotic interpretation perspective. Set to inclination and emotional mode, Fredrik Reinfeldt is somewhat more positive than Anna Kinberg Batra, who is primarily portrayed neutrally. We can also see that image and text affect each other and can also therefore theoretically affect the reader.

The political designation of the newspapers may in some cases be part of the portrayal of the party leaders. Evening papers tend to frame them both slightly more negatively than the morning papers. The distance in the picture is also a part of the portrayal, as we were able to interpret that Fredrik Reinfeldt is more often portrayed in a personal distance compared to Anna Kinberg Batra. In conclusion we can establish that the overall impression of image and text in a larger range is positive for Fredrik Reinfeldt than for Anna Kinberg Batra.

Keywords: Anna Kinberg Batra, Fredrik Reinfeldt, Partiledare, Moderaterna Kroppens semiotik, Genus, Stereotyper, Framing, Visuellt och Verbal retorik, Bildavstånd, Medial framställning, Dagstidning, Kvällstidning

Innehållsförteckning:

Abstract	1
1. Inledning	5
2. Syfte och frågeställningar	7
3. Tidigare forskning	8
3.1 Överblick	8
3.2 Bild- och textanalyser	9
3.3 Kvinnor och män i media	10
4. Teoretiskt perspektiv	11
4.1 Kroppens semiotik	11
4.2 Visuell och Verbal retorik	12
4.3 Framing : Gestaltningsteorin	14
4.4 Genus och Stereotyper	15
5 Metod	17
5.1 Material och urval	17
5.2 Metodval och tillvägagångssätt	19
5.3 Kodschema	20
5.4 Textanalys	21
6. Analys och Resultat	22
6.1 Genusvetenskaplig analys	22
Fredrik Reinfeldt:	22
Anna Kinberg Batra:	26
Sammanfattning genusvetenskaplig analys:	30
6.2 Kroppslig semiotisk analys	31
Fredrik Reinfeldt:	31
Anna Kinberg Batra:	34
Sammanfattning analys av Kroppens semiotik:	37
6.3 Framing	38
Fredrik Reinfeldt:	38
Svenska Dagbladet	40

Aftonbladet	40
Expressen	40
Dagens Nyheter:	42
Svenska Dagbladet:	43
Aftonbladet:	44
Expressen:	44
Sammanfattning av analys utifrån framing:	45
6.4 Verbal och visuell retorik	46
Samspel text och bild:	47
Framställning i text:	48
Bildavstånd	49
Fredrik Reinfeldt:	49
Anna Kinberg Batra:	50
Sammanfattande analys av bildavstånd:	51
7. Slutdiskussion:	52
9. Bilagor	62
1. Kodschema:	62

1. Inledning

Vi lever i ett av världens mest jämställda länder (*World Economic Forum (WEF) 2017*). Ändå har vi i Sverige aldrig haft en kvinnlig statsminister. Den första kvinnliga partiledaren för ett riksdagsparti i Sverige var Karin Söder som blev ledare för Centerpartiet år 1985 (*SVT Aktuellt Öppet Arkiv 1986*). Sedan dess har jämställdheten inom svensk politik utvecklats och allt fler kvinnor rör sig i politiken (Hammarlin, Jarlbro 2014:8). När Anna Kinberg Batra tog över efter Fredrik Reinfeldt 2015 fanns det endast en till kvinnlig partiledare bland de svenska riksdagspartierna, Annie Lööf. Men under Kinberg Batras period som partiledare hann två till kvinnor tillkomma som partiledare i Sveriges riksdag, Ebba Busch Thor som partiledare för Kristdemokraterna och Isabella Lövin som språkrör för Miljöpartiet. Under 2016 var alltså Sverige nästan jämt fördelad med fyra kvinnliga och fem manliga partiledare i riksdagen (regeringen.se).

Reinfeldt lämnade posten som partiledare för moderaterna efter 12 år på tronen. Då hade han dessutom varit statsminister sedan 2006. Anna Kinberg Batra tillträdde som Moderaternas partiledare 10 januari 2015. Vad gäller Moderaterna i fråga så har det aldrig suttit en kvinna på posten som partiledare förrän Anna Kinberg Batra klev in i bilden. Men redan den 25 augusti 2017 valde Anna Kinberg Batra att avgå som Moderaternas partiledare. Den 1 oktober 2017 efterträdde Ulf Kristersson. Även om Anna Kinberg Batra inte fick sitta som partiledare en lika lång period som Fredrik Reinfeldt hann hon ändå få sin tid i det svenska mediebruset. Men vad fick vi egentligen för bild av Anna Kinberg Batra? Och hur skilde sig bilden av Moderaternas första kvinnliga partiledare från den bild vi fick av Fredrik Reinfeldt? Hur framställs han? Genom att jämföra de bilder av Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt som man kunde se i Svenska Dagbladet, Expressen, Aftonbladet och Dagens Nyheter under respektive partiledares första år som partiledare vill vi se vilken bild svenska folket egentligen fick av Moderaternas styre.

Tidigare forskning har behandlat både Fredrik Reinfeldts och Anna Kinberg Batras framställning i media. Men det har aldrig gjorts en jämförande analys av en manlig och kvinnlig partiledare från samma parti. En jämförelse som vi finner intressant. Dels för att det är kandidater från samma parti, och dels för att Anna Kinberg Batra var moderaternas första kvinnliga partiledare. Då kön egentligen är den enda tydliga skillnaden dem emellan är det extra intressant att göra en jämförande analys mellan hur de båda framställs, för att se om det finns olikheter där framställningen teoretiskt kan kopplas till kön. Bland annat vill vi genom vår bildanalys försöka ta reda på om Anna Kinberg Batra porträtteras på ett stereotypiskt kvinnligt sätt genom att applicera genusvetenskaplig teori på analysen.

Det finns mängder med forskning som belyser olika aspekter kring valrörelser, som de studier vi kommer att plocka fram i vårt avsnitt om tidigare forskning. Därför har vi valt att inte lägga vårt fokus där. Det vi upplever som en vit fläck i forskningsfältet är istället en jämförande studie mellan två politiker, från samma parti med olika kön som jämför perioden dem emellan precis efter att de har blivit partiledare. Vi vill framförallt se hur deras första år som partiledare framställdes i media. Vi har valt att avgränsa vår studie till respektive partiledares första år som partiledare och endast fokusera på de bilder med tillhörande texter som kan hittas i Svenska Dagbladet, Expressen, Aftonbladet och Dagens Nyheter.

Vi tror att denna studie kan vara ytterst intressant både för de fyra berörda tidningarna, Aftonbladet, Expressen, Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter där de får en inblick i hur de i bild och text framställt respektive partiledare. Förhoppningsvis kan vår studie bli en ögonöppnare för mediehusen och partierna själva, i hur man väljer att skriva fram en manlig respektive kvinnlig partiledare i media. Om det nu visar sig att det finns olikheter där vill säga. Vi hoppas att denna studie kan leda till djupare forskning i det ämnet framöver.

2. Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att ta reda på vilken framställning i bild men också text, Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt hade i Sveriges fyra största dagstidningar under sitt första år som partiledare. Vårt material kommer utgå från tidningarna Aftonbladet, Expressen, Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter. Vår analys kommer tidsbegränsas till Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldts första år på posten som partiledare för Moderaterna. År 2003 för Fredrik Reinfeldt och år 2015 för Anna Kinberg Batra. Med utgångspunkt i kroppens semiotik, retorik, genusvetenskaplig teori och framing vill vi utifrån en jämförande bild- och textanalys se om det finns olikheter och likheter i framställningen av respektive partiledare. För att uppnå syftet vill vi svara på följande frågor:

- *Framställs partiledarna olika sett ur ett semiotiskt tolkningsperspektiv?*
- *Är framställningen av respektive partiledare könsstereotypisk, sett ur ett genusvetenskapligt perspektiv?*
- *Hur påverkar den tillhörande texten upplevelsen av bilden och vice versa?*
- *Skiljer sig framställningen åt beroende på tidningens politiska tillhörighet?*
- *Vilka olika tolkningar av de politiska aktörernas gestaltning öppnar den teoretiska diskussionen för?*

3. Tidigare forskning

3.1 Överblick

Tidigare forskning har behandlat både Fredrik Reinfeldts och Anna Kinberg Batras framställning i media men det har aldrig gjorts en jämförande analys dem emellan eller av en manlig och kvinnlig partiledare från samma parti. Och inte heller har forskningen belyst just politikens första år som partiledare. Vanligtvis brukar analyser kring partiledare täcka perioden inför val. Detta anser vi vara forskningsluckor som behöver fyllas.

Inledningsvis kan vi konstatera att det finns gott om forskning kring just svenska politiker i media. I *När makten står på spel : journalistik i valrörelser* (2014) belyser Orla Vigsø, Mats Ekström, Stefan Dahlberg, Karin Eriksson, Kajsa Falasca, Jesper Strömbäck, Marie Grusell, Patrik Öhberg och Nicklas Håkansson hur valrörelser har sett ut. I avhandlingen *Valretorik i text och bild. En studie i 2002 års svenska valaffischer från 2004* analyserar Orla Vigsø hur partiledare och partier framställts i valaffischer. Hur olika partiledare gestaltas inför ett valår beskrivs i kandidatuppsatsen *The winner takes it all - En kvalitativ bildanalys av hur Mona Sahlin och Fredrik Reinfeldt gestaltades i valet 2010*. Hur kvinnliga och manliga politiker behandlas olika i massmedier har Tobias Bromander behandlat i *Politiska skandaler - Behandlas kvinnor och män olika i massmedier?* från 2012. Även Gunilla Jarlbro skriver i flera olika avhandlingar, bland annat i *Genusmedveten journalistik* från 2013 och i *Kvinnor och män i offentlighetens ljus* från 2014, som hon skrivit tillsammans med Mia- Marie Hammarlin, om kvinnors och mäns olika framställning i journalistiken utifrån ett genusvetenskapligt perspektiv. År 2016 skrevs kandidatuppsatsen *Who's that girl?* som analyserar hur Anna Kinberg Batra framställdes i media inför partiledarvalet 2015. Här görs en bildanalys kring Anna Kinberg Batras framställning med utgångspunkt i bland annat kroppens semiotik.

Som vårt syfte lyder så vill vi i vår uppsats ta reda på vilken framställning i bild och text Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt hade i svensk dagspress, under deras respektive första år som partiledare för Moderaterna. Detta för att se vad det finns för likheter och olikheter i deras framställning. Det finns, som vi nämnt ovan, redan forskning som till stor del behandlar det forskningsfält vi kommer analysera i denna uppsats. Men vi ser inte detta som en nackdel utan snarare som en tillgång. I vår uppsats kommer vi kunna ta hjälp av den tidigare forskningen för att utveckla forskningsfältet och på så sätt bredda kunskapen om hur kvinnliga respektive manliga partiledare framställs i media.

3.2 Bild- och textanalyser

Jessica Kjellström och Annica Levin Lundberg skrev kandidatuppsatsen *Who's that girl?* en kvalitativ bild och textanalys av hur Anna Kinberg Batra porträtteras i media innan hon valdes som partiledare för moderaterna. De har analyserat 109 artiklar från Aftonbladet, Expressen, Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Analysen är gjord utifrån flera olika teoretiska ramverk, Medielogik, nyhetsvärdering, gatekeeping, framing, priming, kroppens semiotik, retorik, metaforer, stereotyper samt genus. Utifrån sin analys har de kommit fram till att Anna Kinberg Batras framträdanden i media generellt var neutralt genom text och bild men i de fall där det fanns en värdering gav texten och bilden ofta ett negativt intryck av henne som person (Kjellström, Levin Lundberg 2016). I de 109 artiklar som analyserats var det endast i två som Kinberg Batra personligen fick komma till tals, det var oftast stort fokus på det offentliga och sällan på kön eller genus (Kjellström, Levin Lundberg 2016). Denna studie kommer vi ha stor användning av när vi själva ska analysera Anna Kinberg Batras framställning i media. En studie där både teoretiska ramverk och slutsatser kan vara oss till hjälp.

Robin Benigh och Johan Engman har skrivit kandidatuppsatsen *The winner takes it all - En kvalitativ bildanalys av hur Mona Sahlin och Fredrik Reinfeldt gestaltades i valet 2010*. Deras undersökning har utförts genom en kvalitativ semiologisk bildanalys av Aftonbladet, Expressen, Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet och hur de gestaltade Mona Sahlin och Fredrik Reinfeldt i valet 2010. De har använt sig av teorier som Framing- och Gestaltningsteorin och fortsätter via gatekeeping till semiotiken som avslutar kapitlet. Den slutsats de kan dra av sin studie är att det går att se skillnader i framställningen av Mona Sahlin och Fredrik Reinfeldt och skillnaden ses tydligast i kvällstidningarna Aftonbladet och Expressen (Benigh, Engman 2010). Kortfattat kan de dra slutsatsen att överlag så är bilderna och rubrikerna om Mona Sahlin negativt vinklade och handlar mer om henne som person än om den politik som hon framför. Medan slutsatsen om Fredrik Reinfeldt är att i de bilder han syns i så är de till stor grad positiva men även han får stå tillbaka till förmån för artiklar om honom (Benigh, Engman 2010). Vår egna uppsats kommer påminna en hel del om denna då vi också kommer jämföra två politiker genom en kvalitativ semiologisk bildanalys av Aftonbladet, Expressen, Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Det faktum att Fredrik Reinfeldt är en av våra analysenheter gör att vi har extra hjälp av Benigh och Engmans metoder då vi kan jämföra våra resultat och analyser med deras.

Orla Vigsø har studerat valaffischer i sin avhandling *Valretorik i text och bild - En studie i 2002 års svenska valaffischer från 2004*. Vigsø har gjort en studie i 2002 års svenska valaffischer, där han studerar och analyserar 139 valaffischer utifrån text och bild (Vigsø 2004: 2). Han studerar den politiska kommunikationen i valaffischer genom ett sociologiskt förhållningssätt inspirerat av Pierre

Bourdieu. Och använder sig av teorier om politisk marknadsföring. Modellen som Vigsø använt sig av för att analysera valaffischerna kombinerar semiotik och retorik. Han presenterar en modell som kan analysera både text och bild för att se hur de används för att påverka och övertyga väljare. Slutsatserna är kortfattat att svenska partier föredrar textmeddelanden och inte visuella element, och att när visuella element används, är dessa mestadels porträtt av kandidater (Vigsø 2004:2). Tendensen till negativa kampanjer i tidigare val presenteras inte i 2002's valaffischer och retoriken är mestadels epideiktisk och syftar således till att hålla redan övertygade väljare kvar än att locka nya (Vigsø 2004:2).

Denna studie är intressant för oss då vi också kommer att studera och analysera bilder och texter. Vi kommer därför kunna använda oss av liknande teorier och tillvägagångssätt och möjligtvis se liknande tendenser i vår studie. Vigsø granskar även hur text och bild samspelar, vilket vi tycker är intressant då det är en punkt vi vill belysa i vår studie.

Något som är återkommande i de tre studierna *Who's that girl?*, *The winner takes it all* och *Valretorik i text och bild* är att de alla använder sig av semiotik och främst kroppens semiotik vid bildanalys. Vilket vi kommer behandla vidare i vårt kapitel om teori.

3.3 Kvinnor och män i media

Slutligen kan vi även dra nytta av Tobias Bromanders avhandling *Politiska skandaler - Behandlas kvinnor och män olika i massmedier?* från 2012. Bromander djupdyker i ämnet "Behandlas kvinnor och män olika i massmedier?". Med grund i dagordningsteorin, framing och medielogik analyserar Tobias Bromander 4345 tryckta nyhetsartiklar i Sveriges fyra största tidningar, Aftonbladet, Expressen, Svenska dagbladet och Dagens Nyheter. Totalt 92 Svenska politiska skandaler under perioden 1997 till och med 2010 har analyserats (Bromander 2012: 5). Den förenklade slutsatsen blir att manliga politiker generellt blir mildrade åtgångna i media jämfört med de kvinnliga politikerna som då har svårare att "överleva" en politisk skandal och allt oftare tvingas avgå (Bromander 2012: 5). Denna studie är intressant för oss eftersom den ger en övergripande bild av hur manliga vs kvinnliga politiker vid skandaler målas fram i media. Tendenser som vi hoppas kunna dra nytta av i vår egen analys av Fredrik Reinfeldt vs Anna Kinberg Batra.

I böckerna *Genusmedveten Journalistik* av Gunilla Jarlbro från 2013 och *Kvinnor och män i offentlighetens ljus* av Mia- Marie Hammarlin och Gunilla Jarlbro från 2014 behandlar man genus och framförallt kvinnors framställning i media i både text och bild utifrån ett genusmedvetet perspektiv. Här lyfter man fram både vad begreppet genus egentligen innebär (Jarlbro: 2013, 11) samt hur kvinnor med makt gestaltats i bild (Jarlbro 2013: 68). Dessa två böcker är till största vikt för oss i vårt arbete med genusteori vilket ni kan se i följande kapitel om teori.

4. Teoretiskt perspektiv

Vi har valt att utgå ifrån ett flertal teorier för att tillämpa vårt syfte och nå fram till slutsatser kring vår forskningsfråga. Här nedan följer de teorier och ideer vi kommer använda oss av. Vi knyter an varje teori med frågeställningar för att förtydliga vårt tillvägagångssätt för er som läsare men också för att underlätta vårt kommande analysarbete.

4.1 Kroppens semiotik

Orla Vigsø har i avhandlingen *Valretorik i text och bild - En studie i 2002 års svenska valaffischer* använt sig av teorin kring kroppens semiotik. Han utgår från Radian Martinecs fyra kategorier för tolkning: Modalitet, emotion, kroppsavstånd och kroppsvinkel (Vigsø 2004:80). Vi kommer genom ett tolkningsschema strukturerat analysera bilderna och har valt att koppla detta tolkningsschema till teorin om Kroppens Semiotik.

Modalitet kan tolkas som uttryck för följande fyra förhållningssätt, säkerhet, osäkerhet, villighet och ovillighet. Genom att analysera hur personen i bilden är placerad kan man utläsa detta. De fyra olika modaliteterna går att kombinera på följande sätt, osäker/villighet, säkerhet/ovillighet, osäker/ovillighet och säkerhet/villighet (Vigsø 2004:81). Vi använder oss av följande tolkningsschema från Orla Vigsøs studie:

<i>Modalitet</i>	<i>Realiseras genom</i>
<i>Villighet</i>	<i>Framåtlutad vinkel på kroppen</i>
<i>Ovillighet</i>	<i>Bakåtlutad vinkel på kroppen</i>
<i>Säkerhet</i>	<i>Muskelavspänning</i>
<i>Osäkerhet</i>	<i>Muskelspänning</i>

Figur nr: 1 (Vigø 2004: 81)

Den andra kategorin är emotion. Martinec kallar detta emotionssystem det primära eftersom han grundar systemet i en undersökning gjord av Ekman och Frisen från 1969. Alla de emotionsuttryck som Martinec tar upp kändes igen av alla respondenter oavsett kulturell bakgrund (Vigsø, 2004:81). De primära emotionerna som analyseras i systemet är vrede, rädsla, glädje och sorg. Vilka delas upp i två huvudgrupper, handlingsbaserad vilka ofta inbegriper stora rörelser och den andra huvudgruppen är värdebaserade emotioner. Martinec delar även upp emotionerna i två dimensioner, öppen/stängd och framåt/ bakåt (Vigsø, 2004:81).

Orla Vigsø skriver;

Aktiva emotioner realiseras genom stängd mun och en huvudrörelse framåt. Reaktiva emotioner realiseras genom öppen mun, öppna ögon och en huvudrörelse bakåt. Positiva emotioner realiseras genom att mungiporna och ögonvrån rör sig uppåt, och negativa genom att de rör sig nedåt (Vigsø 2004:82).

Genom att applicera denna tolkning av emotioner på bilderna av våra respektive partiledare hoppas vi kunna se på likheter och olikheter i hur de framställs i sin mediala kontext.

4.2 Visuell och Verbal retorik

För att även analysera de tillhörande texterna till bilderna kommer vi utgå ifrån Orla Vigsøs Studie *Valretorik i text och bild*, kapitel 7. *En semiotisk och retorisk modell för analys av valaffischer* (Vigsø 2004:71). Detta för att kunna få svar på frågan; *Hur påverkar den tillhörande texten upplevelsen av bilden och vice versa?* Vigsø menar här att en text är multimodal, vilket han förklarar innebär att den blandar uttryck från olika semiotiska register. Han menar att även om skriften är ett verbalt uttryckssystem, så har själva skriften också en visuell sida som har betydelse för läsningen och därmed för dess tolkning. Orla Vigsø skriver att "*Retorik är de medel som används för att påverka läsarens produktion av betydelse i tolkningen*" (Vigsø 2004:88). Vi vill i vår uppsats dels analysera texten i sin helhet men även hur det verbala och det visuella samverkar. Orla Vigsø har i sin studie analyserat valaffischer. Vi kommer istället analysera den tillhörande texten till bilderna.

Orla Vigsø tar i sin avhandling upp artikeln "Bildens retorik" av Roland Barthes där Barthes analyserar tidningsreklam som blandar skrift och bild. I artikeln behandlar Barthes relationen mellan verbalspråklig text och bild. I korthet handlar hans teori om att texter är symboliska och innehåller en mängd tecken som kan tolkas i ett konkret sammanhang. (Karlsson, Strömbäck 2015:288). Barthes slutsats är att det verbalspråkliga uttrycket kan betraktas båda denotativt och konnotativt. Med denotativt menas det manifesta innehållet, det bilden föreställer och konnotativt menas underliggande, alltså kulturellt betingade betydelser (Vigsø 2004:74). Istället för att utgå ifrån Barthes modell om textens och bildens samspel som omfattar de två olika relationerna Förankring I: Identifikation (den denotativa betydelsen) och Avbyte, vilket betyder att texten och bilden är jämlika och komplementerar varandra. Vi har valt att arbeta efter Barthes modell men valt den modell som Winni Johansens har utvecklat. Hennes modell har ytterligare två relationer. Förankring II: Interpretation (den konnotativa betydelsen) och den andra relationen, tillförande av information, vilket menar att texten tillför bilden ny information (Vigsø 2014:78). Denna modell

finner vi lämplig för oss att använda i vår uppsats då vi tror att det är viktigt att inte bara lägga fokus på det bilden föreställer, det denotativa och på det underliggande kulturella betingade, det konnotativa. Winni Johansens två kompletteringar kommer istället även säga oss om texten tillför ny information till bilden eller om text och bild kompletterar varandra. Nedan följer Johansens modell som Orla Vigsø också använt sig av i sin avhandling (Vigsø 2004:78).

Den verbala textens funktion	Relationen mellan text och bild
Förankring I: Identifikation	Verbaltexten styr identifikationen av bilden (den denotativa betydelsen).
Förankring II: Interpretation	Verbaltexten styr interpretationen av bilden (den konnotativa betydelsen).
Avbyte	Verbaltexten och bilden ingår jämlikt som komplementära delar av en överordnad syntagm (t.ex. en narrativ struktur).
Tillförande av information	Verbaltexten tillför ny information till bilden.

Figur nr : 2 Förankring och avbyte (Vigsø 2004:78).

Vidare finns ytterligare retoriska val som journalisterna och redaktionerna gör för att skapa den vinkel som de önskar av en person eller händelse. Några exempel på sådana retoriska val är val av kameravinkel, bildbeskrivning och ordval. Genom att journalisten eller tidningen gör dessa val sker en indirekt argumentation för den tes som de själva vill föra fram. (Mral, 2008:63). Anders Björkvall skriver om bildavstånd som en del i den multimodala tolkningen av text. Han menar att det upplevda avståndet och distansen till den porträtterade i bild i stor utsträckning påverkas av hur bilden är beskuren (Björkvall, 2009:41). Bilder som är beskurna så att endast personens ansikte syns upplevs ofta som mer personliga och beskrivs enligt han själv som en extrem närbild. Även en bild där personens ansikte och axlar syns upplevs vara mer personlig. Den kallas däremot för vanlig närbild och förknippas ofta med det avstånd som personliga samtal hålls inom (Björkvall, 2009:41). Bilder som är beskurna så att man ser personens hela kropp eller som är beskuren från midjan kopplas till det avstånd som kallas för socialt avstånd. Socialt avstånd är när människor inte kan beröras men ändå är relativt nära och uppfattas ofta som mer opersonligt (Björkvall, 2009: 42). Detta teoretiska perspektiv kommer vi använda för att söka svar på frågan *Vilka olika tolkningar av de politiska aktörernas gestaltning öppnar den teoretiska diskussionen för?*

4.3 Framing

Gestaltningar och gestaltningsteorin handlar i grund och botten om kommunikationens roll för hur människor förstår sin omvärld skriver Adam Shehata i sitt kapitel i *Handbok i journalistikforskning* (Karlsson, Strömbäck 2015:360). Gestaltningsteorin handlar om hur en sakfråga framställs eller uppfattas (Karlsson, Strömbäck 2015:360).

Amerikanske Sociologen Gaye Tuchman använder begreppet frame (framing) som en metafor för att illustrera det faktum att nyheter fungerar som ett fönster mot omvärlden för människor. Och menar samtidigt att detta fönster aldrig kan vara en objektiv spegling av verkligheten;

News is a window on the world. Through its frame, Americans learns from themselves and others, of their own institutions, their leaders, and lifestyles, and those of other nations and their peoples (...)" (Tuchman, 1978, s.1)

Enligt forskaren Robert Entman handlar gestaltningar i grunden om urval och uppmärksamhet, samt att definiera och formulera problem (Karlsson, Strömbäck 2015:360).

To frame is to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text, in such a way as to promote a particular problem definition, causal interpretation, moral evaluation, and/or treatment recommendation for the item described" (Entman, 1993, s. 52)

Utifrån teoretiska definitioner av gestaltningar som de nämnda ovan kan man säga att utgångspunkten i framing är att journalistiska gestaltningar är oundvikliga, ibland orsakade av medvetna och ibland av omedvetna val i journalistens arbete (Karlsson, Strömbäck 2015:361). Journalister och fotografer kan välja ut en bild framför andra där vissa attribut är mer fångande och framträdande än andra (Rodriguez & Dimitrova, 2011:52). Gestaltningsteorin i kombination med ovan nämnda Visuell och Verbal retorik och Anders Björkvalls teori om bildavstånd hoppas vi finna svar på frågan – *Skiljer sig framställningen åt beroende på tidningens politiska tillhörighet?*

4.4 Genus och Stereotyper

Frågeställningen som ska besvaras med hjälp av denna teori;

– Är framställningen av respektive partiledare könsstereotypisk, sett ur ett genusvetenskapligt perspektiv?

Inom genusteori talar man i huvudsak om två olika begrepp, genus och kön. Begreppet genus betecknar det sociala könet: Alltså att ”man” och ”kvinna” är sociala konstruktioner som skapas utifrån samhällets strukturer. Medan man med begreppet kön syftar till de biologiska könet, alltså det kön du föds med (Jarlbros: 2013, 11).

Yvonne Hirdman skriver i sin text Genussystemet- reflexioner kring kvinnors sociala underordning från 1988 om det genussystem som hon menar påverkar vår samhällskonstruktion. Hirdmans genussystem har två olika logiker, dikotomin som innebär att manligt och kvinnligt inte bör blandas. Den andra logiken är hierarkin som innebär att mannen är normen i samhället och utgör grunden för det normala och allmängiltiga (Hirdman 1988:3). Hon menar att de båda logikerna samspelar på så sätt att ju mer särhållet ett samhälle blir desto tydligare blir gränsdragningen mellan manligt och kvinnligt. Detta resulterar i att den manliga normen legitimeras (Hirdman.1988:3). Eftersom mannen är normen i samhället och således även i politiken (Jarlbros 2013:52) Kvinnan är inte norm i politiken vilket resulterar i att hon omskrivs olik mannen. Kvinnan definieras genom att beskrivas utifrån vad hon inte är. Jarlbros skriver ”En kvinna kan alltså inte i medietappningen inte bara vara en politiker, eftersom mannen är norm.” (Jarlbros 2013:52). Till exempel så benämner man inte Fredrik Reinfeldt som den manlige politikern medan Anna Kinberg Batra skulle skrivas fram som ”kvinnlig politiker” eftersom hon är en avvikare (Jarlbros. 2013:53). Här talar man också om dubbelbestraffning. En härskarteknik som innebär att allt du gör blir fel. Jarlbros skriver:

En kvinna som engagerar sig i politiken är aggressiv och en dålig mor. Den kvinna som engagerar sig i familj och barn är en oengagerad politiker. Kort sagt för att låna en term från Judith Butler (1996), vissa politiker - läs kvinnor- ”are not doing gender right (Jarlbros 2013:56).

Då vårt fokus ligger på att analysera bilder har vi även valt att studera ämnet ”genus i bild” närmare och plocka upp detta i vår genusteori. Jarlbros refererar i sitt kapitel *Alla leende kvinnor och beslutsamma män* till Maria Edströms studie från 2002 där hon studerat hur medierna skildrar

kvinnor i ledande positioner i svenskt näringsliv, under två månader hösten 2001. Här kommer Edström bland annat fram till att det är allt vanligare att kvinnliga VD:ar fotograferas ovanifrån för att ge betraktaren ett övertag som resulterar i att kvinnan på bilden framstår som mindre hotfull (Edström 2002). Edström konstaterar också "Män däremot kan gärna fotograferas med blicken på väg bort ur bilden eller varför inte bakifrån med en mörk kostymrygg i fokus."(Edström 2002:25). Jarlbro skriver att kvinnor vanligtvis fotograferas i hemmet eller i miljöer med barn (Jarlbro 2013:68) Män porträtteras också i nyhetsmedierna som aktiva "de gör något" medan kvinnor är passiva (Jarlbro 2013: 69). Alla dessa ovanstående attribut kommer vi använda oss av när vi analyserar förstasidorna av Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt. Vi kommer även ha i åtanke Helena Josefsons lista över kvinnliga och manliga normer och stereotyper för respektive kvinnlighet och manlighet vid vår analys (Josefson, 2005:31). Se följande;

Kvinnlighet

- Lösningorienterad
- Anpassningsbar och flexibel
- Bra mamma
- Empatisk
- Omhändertagande och vårdande
- Känslösam
- Attraktiv och sexig
- Mjuk och öppen med sina känslor
- "Lagom" självständig. Hon ska kunna stå på sig, men inte för mycket.

Manlighet

- Ekonomiskt ansvarig
- Sport- och teknikintresserad
- Kontrollerad och återhållsam
- Stark och självständig
- Prestera och vara en "vinnare"
- Inte vara känslösam
- Vara "bättre" än kvinnor
- Rationell

(Josefson, 2005:31)

5 Metod

5.1 Material och urval

Vårt tilltänkta material för denna uppsats är som vi nämnt ovan, att analysera bilder och tillhörande bildtexter av Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt som florerat i Sveriges fyra största dagstidningar, Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter, Aftonbladet och Expressen. Vårt material kommer bestå av bilder och bildtexter från partiledarnas första år som partiledare, år 2003 för bilder och bildtexter rörande Fredrik Reinfeldt och år 2015 för bilder tillhörande texter som visar Anna Kinberg Batra. Detta eftersom vi vill jämföra framställningen av partiledarna i tidningarna under ett så liknande skeende under deras karriär som möjligt.

Att vi valt att göra en jämförande analys mellan Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldts framställning i bild och text i de utvalda tidningarna beror dels på att de är partiledare som representerat ett av Sveriges största partier. Dessutom är det intressant, enligt oss, att titta närmare på just dessa partiledare eftersom de båda kommer från en liknande bakgrund. Med liknande bakgrund syftar vi bland annat på att båda är från Stockholm, är utbildade civilekonomer och deras första kontakt med politiken och Moderaterna var genom Moderata ungdomsförbundet (Johansson, 2014, 9 december; Fredrik Reinfeldt, biografi 2017). Saker som skiljer dem åt är deras kön och deras karriärer inom partiet, vilket båda är viktiga aspekter för en fortsatt analys. Det har som vi nämnt under kapitlet tidigare forskning gjorts flera studier på hur politiska personer framställs i media men aldrig mellan två politiker på samma position inom samma parti, med olika könstillhörighet. Tidigare forskning har inte heller berört tidsperiod vi valt ut, utan oftast brukar de analyseras inför valet alltså inte efter. Det är de största anledningarna till varför vi valt att behandla just Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt i vår kvalitativa bild- och textanalys.

Svenska dagbladet, Dagens Nyheter, Aftonbladet och Expressen är Sveriges största tidningar, visar statistik från *TU medier i Sverige - Branschfakta 2017*. Därför finner vi det relevant att välja just material ur dessa tidningar. Vi har valt de ovanstående dagstidningarna eftersom de är de fyra största dagstidningarna i Sverige och har då ett stort inflytande på den information och bildframställning av partiledarna som svenska folket får genom nyhetsförmedling. Dessutom har tidningarna i grunden olika partipolitiska profiler. Och eftersom vårt material rör just Moderaternas partiledare är det en extra intressant faktor att analysera utifrån. Vi hoppas genom att välja dessa tidningar att vi breddar vårt material både vad gäller mängd och typ vilket kommer öka uppsatsens validitet. Här nedan följer kortfattad information om de fyra tidningar vi valt ut:

Svenska Dagbladet:

Svenska Dagbladet, SvD är en morgontidning med en obunden moderat beteckning på sin ledarsida som redigeras på en värdegrund av förenad liberalism och konservatism. Tidningen grundades 1884 och ägs av Schibsted. SvD rapporterar främst om nyheter, kultur, företagsnyheter och affärer, samt opinion. Chefredaktör och ansvarig utgivare är Fredric Karén (svd.se).

Dagens Nyheter:

Dagens Nyheter, DN är en oberoende liberal morgontidning (NE.se) som ges ut av AB Dagens Nyheter, ett dotterbolag till Bonnier AB (Ratsit.se). DN grundades av Rudolf Wall 1864 (NE.se). DN rapporterar främst om nyheter, opinion, åsikter, affärer, kultur och sport. Chefredaktör och ansvarig utgivare är Peter Wolodarski (DN.se).

Aftonbladet:

Aftonbladet är en socialdemokratisk kvällstidning. Aftonbladet grundades 1830 av Lars Johan Hierta, som utgav tidningen till 1851 och gjorde den till landets största och mest inflytelserika. (NE.se) Aftonbladet var under 1800-talet borgerligt liberal och den liberala traditionen fortsattes av August Sohlman som var redaktör till 1874. Senare gled dock Aftonbladet över mot det mer konservativa och var även tyskvänlig under andra världskriget. Under 50-talet såldes Aftonbladet till LO och färgades därigenom av en socialdemokratisk ideologi (NE.se). Aftonbladet rapporterar främst om nyheter, nöje, kultur, sport och debatt. Idag ägs Aftonbladet av medieföretaget Schibsted (Ratsit.se). Chefredaktör, vd och ansvarig utgivare är Lena K Samuelsson (Aftonbladet.se).

Expressen:

Expressen är en liberal kvällstidning, utgiven av AB Kvällstidningen Expressen, dotterbolag till Bonnier AB. Expressen grundades 1944 av Albert Bonnier jr och Carl-Adam Nycop. De skriver på sin hemsida att Expressen startades som motvikt till de nazistiska strömningarna i samhället (NE.se) Ända från början har liberalism, tolerans och solidaritet varit Expressens kännetecken (Expressen.se) Expressen rapporterar främst om nyheter, nöje, kultur, livsstil, åsikt och sport. Ansvarig utgivare är Thomas Mattsson (Expressen.se)

Att vi valt just tryckt press är för att vi i första hand vill göra en bildanalys. Därav går radio som källa bort direkt. Om vi valt TV som källa för vårt material skulle det bli svårt att avgränsa, vilka bilder är relevanta att ta med i undersökningen? Bilder i tryckt press ger ett konkret material. Avgränsningen till alla bilder som publicerats i Sveriges fyra största tidningar (TU:2017) under partiledarens första år antar vi kommer resultera i att vårt material innefattar bilder på partiledarna i situationer som kan vara både opinionsbildande och uppmärksamhets genererande. Genom att välja alla bilder som publicerats under det gångna året

garanterar vi ett material där alla kanske inte tagit del av allt men många tagit del av något. Att vi väljer att även analysera den tillhörande bildtexten till förstasidan beror på att bildtexten också är opinionsbildande, den kan också påverka tolkningen av bilden och vi vill att våra kvalitativa analyser av bilderna blir så korrekta som möjligt ur ett allmänt perspektiv. Därför är det av största relevans att vi har bildtexten och dess budskap i åtanke när vi gör våra analyser.

5.2 Metodval och tillvägagångssätt

Vi har valt att utgå från en kvalitativ analysmetod när vi analyserat vårt material bestående av 801 stycken bilder med tillhörande text. Talesättet säger att en bild säger mer än 1000 ord och vi är medvetna om att två olika individer med olika bakgrund och erfarenheter omöjligen kan tolka och analysera identiskt. Eftersom vi vill att tolkningen av bilden håller sig inom en ram, där slutsatserna blir likvärdiga, har vi tillsammans samlat in materialet och avgränsat ramen för tolkningen i ett kodschema, se bilaga 1. Detta eftersom grunden i en systematiserad analys är att logiskt ordna innehållet i bilden och dela upp det i lätt överblickbara kategorier ((Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Wängnerud, 2012).

Då vårt material begränsats till de bilder och tillhörande texter som återfunnits i Svenska dagbladet, Dagens Nyheter, Aftonbladet och Expressen, under respektive partiledares första år, var det för oss självklart att vända oss till de digitaliserade arkiv av dagspress som Kungliga biblioteket tillhandahåller. Genom att avgränsa oss till inskannade exemplar av tidningarna har vi också begränsat antalet bilder till det faktiska antal som finns i den tryckta pressen, i internetversionen av respektive tidning kan det tillkomma flera olika bilder från samma händelse. Vi valde att söka på respektive partiledares namn och genom att slå in ett speciellt tecken vid sökordet fick vi även upp de resultat där namnet till exempel varit felstavat, eller där förnamn eller efternamn saknas. På detta sätt graderade vi oss för att täcka in en så stor del av materialet som möjligt. Vi måste dock ändå räkna med att ett visst bortfall kan ha inträffat på sidor där inget av våra sökord gett utslag. Genom att sedan manuellt med två par ögon går igenom varje tidningssida och tillsammans skanna av sökresultatet, har vi samlat in alla de bilder vi kunnat hitta av Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt i de fyra olika tidningarna. Även här vill vi göra en reservation för bortfall där den mänskliga faktorn kan ha spelat in och vi helt enkelt missat att spara ner enstaka bilder till vårt material. Vi avgränsade även sökningarna från det datum respektive partiledare tillsattes till att omfatta allt material tolv månader framåt.

När vi sedan laddat hem alla filer valde vi att dela upp dem efter person och tidning och koda dem utifrån vårt kodschema, se bilaga 1. Kodschemat består av 19 variabler med som högst 15 variabelvärden. När alla bilder med tillhörande text kodats efter de olika variabelvärdena som vi utläst i bilden, med reservation för felkodningar som kan förekomma på grund av den mänskliga

faktorn sammanställde vi dem i SPSS, ett datorprogram för statistisk analys. Här har vi sammanställt vårt material och gjort olika "crosstabs" där man korsat till exempel variabeln "tidning", "person" och "helhetsintryck" för att få fram siffror på vilket helhetsintryck av partiledarna som ges i respektive tidning.

När vi sedan fått fram dessa siffror har vi analyserat dem efter vårt teoretiska ramverk, Kroppens semiotik, Visuell och Verbal retorik, Genus samt Framing. Detta för att kunna analysera framställningen av Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt och på så sätt nå fram till våra möjliga slutsatser.

5.3 Kodschema

Vi har skapat ett kodschema för vår kvalitativa tolkning av bilderna. Kodschemat grundar sig i Radan Martinecs tolkningsschema som är baserat på kroppens semiotik för att kunna läsa av ansiktsuttryck (*Vigsø 2004:80*). I vårt kodschema kommer vi dock även titta vidare på andra aspekter som våra olika teorier tar upp, som till exempel utsnitt och perspektiv, vi finner det värdefullt för att kunna få en bred uppfattning om hur Anna Kinberg Batra och Reinfeldt framställs i bild och den tillhörande texten. Vi har därför noga tillsammans utformat våra variabler i kodschemat för att vi förhoppningsvis ska få svar på våra olika frågeställningar och på så sätt kunna svara på vår forskningsfråga. Vårt kodschema är tänkt att underlätta arbetet i vår analys så att alla bilder analyseras under så lika förutsättningar som möjligt. Några av våra variabler, alltså det vi tittar närmare på, är följande; lutning, ansiktsmuskulatur, färg, perspektiv, utsnitt, klädsel, känsloläge, miljö, värdering och blick, se tillhörande bilaga. Alla variabler har inte direkt koppling till syfte och frågeställningar, men är viktiga utifrån kontext och för att kunna göra en så heltäckande analys som möjligt för att besvara syfte och frågeställningar. Vi kommer att gå igenom samtliga bilder på Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt som är publicerade i Aftonbladet, Expressen, Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet, under deras första år som partiledare 2015 och 2003. Vi kan på så sätt göra en jämförande bildanalys där vi kan plocka fram likheter och olikheter av deras framställning i bilderna genom att utgå ifrån vårt kodschema som vi noga kommer att följa och fylla i vid analys. Det i sig gör att vi som analytiker håller oss neutrala till vår studie då vi inte utgår ifrån egna åsikter om bilderna utan fullständigt går ut efter kodschemats aspekter.

5.4 Textanalys

I vårt kodschema för bildanalysen kommer vi även att tillämpa variabler som rör retorik. Vi kommer dels analysera den verbala texten för sig och då fokusera på hur textens innehåll upplevs. Det vi främst undersöker då är hur Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt beskrivs i texterna och analysera vilka ordval som används. Därefter undersöker vi textens relation till bilden utifrån Johansens figur som Orla Vigsø tar upp i sin avhandling (*Vigsø 2004:78*). Det vi vill se är om texten utstrålar samma helhetsintryck som bilden, hör de samman, förstärker texten en känsla i bilden och vice versa. Eller hör texten och bilden inte ihop och den verbala texten säger något annat än bilden. Det vill vi ta reda på.

Vi kommer främst att använda oss av retorisk textanalys på en makronivå. Vi kommer undersöka den verbala retoriken genom att analysera det verbalspråkliga som innehåll och visuell retorik om det samlade visuella uttrycket. Med det menar vi att tanken inte är att vi ska gå in på djupet på alla tillhörande texter utan bara övergripande se till helhetsintrycket. Detta då vi har en tidsbegränsning men också då vi finner det mer intressant att övergripande se om texten samspelar med bilden och vad man får för intryck av både texten och bilden var för sig och tillsammans.

6. Analys och Resultat

Vi kommer i följande kapitel att presentera vår analys av kodningen. Vi kommer att gå igenom våra olika teorier en åt gången. Vid varje genomgång av en teori redovisar vi först en analys av Fredrik Reinfeldt och därefter en av Anna Kinberg Batra. Vi avslutar varje teorianslys med en jämförande diskussion mellan de båda partiledarna. Det för att framhäva likheter och olikheter i deras framställning.

6.1 Genusvetenskaplig analys

Fredrik Reinfeldt:

Fredrik Reinfeldt figurerat totalt i 294 bilder i Sveriges fyra största dagstidningar under sitt första år som partiledare. Övervägande så framställs han i neutralt eller rentav positivt i texter. Av 294 texter är 111 stycken positiva i sin framtoning, 104 stycken är neutrala och endast 77 texter är negativa eller kritiska. Även i de tidningar som inte är partipolitiskt liberala i grunden framställs han främst neutralt eller positivt i nyhetsartiklar. Av totalt 122 nyhetsartiklar har endast tolv stycken en negativ eller kritisk vinkel medan 46 nyhetsartiklar skriver fram honom i ett positivt sammanhang, se exempel på nästa sida.

Fredrik Reinfeldt tog igår över den moderata partiledartrönen. Vid sin sida får han Gunilla Carlsson, till vänster, och Kristina Axén Olin.

FOTO: LARS PERHSON

Trion som ska vända trenden

Nyvalde moderatledaren Fredrik Reinfeldt lovar att bredda partiet

Moderaternas nya ledartrio med Fredrik Reinfeldt i spetsen vill bredda partiet. De högljudda kraven på sänkta skatter tonas ned. Nu står en tydligare välfärdspolitik på dagordningen.

Till tonerna av Sareks slagler

Genom eld och vatten tog 38-åriga Fredrik Reinfeldt igår, som väntat, över den moderata tronen efter Bo Lundgren.

– Det känns omtumlande. Som att vända blad i livet. Man ska vara stark i sina idéer och trygg i vem man är, för det kan vänta både glada och mörka stunder,

sade den nyvalde partiledaren.

Vid sin sida får han två andra 1960-talister: Gunilla Carlsson och Kristina Axén Olin.

– Ett perfekt gäng, sammanfattade före partiledaren Ulf Adelsohn gillande.

För att inte skapa "missämja och bråk" valde utmanaren, Ängelholms kommunalråd Hans Wallmark, att inte kandidera.

– Vårt uppdrag är att utgöra ett alternativ i svensk politik, i ett Sverige dominerat av socialdemokrater i sex av sju decennier. Då ska vi vara starka och tydliga. Hade vi fått en personstrid hade det kunnat skymma den bilden och den stämman som är Fredriks, förklarade han efteråt.

Det uttalade målet för den nya ledartrio är, förstås, en moderatledd regering i valet 2006. Vägen dit är redan utmejlad. Moderaterna måste bli bredare, slog Fredrik Reinfeldt fast.

– Av det enkla skälet att livet är

brett. En slutsats vi drog efter valförlusten var att vi noterade att folk hade hört oss prata om skatter. "Det ska ni fortsätta med, men säg mycket annat också." Det har vi börjat ett arbete med, sade han.

Men det är inte fråga om att byta politik, betonade Gunilla Carlsson.

– Det handlar om att skapa ett tydligare fokus och använda andra uttrycksätt, så att människor känner att det tar i deras vardag. Hur funkar skolan? Varför måste mormor vänta så länge i värdkö? Inte stå vid sidan av och skrika.

Också Kristina Axén Olin tycker att moderaterna oftare ska lyfta fram mjuka frågor. Gärna på bekostnad av högljudda krav på skattesänkningar. Hon efterlyser en bättre välfärdspolitik, en ny profilfråga. Statligt finansierade pengssystem på fler områden ska vara ett inslag.

– På sätt och vis var det rätt åt oss att vi förlorade valet. Jag tyck-

er att det har varit bra, för det har skapat så mycket diskussion och tankar kring vad vi gjort fel. Delvis börjar vi om nu, vi börjar om från grunden på en rad områden, sade Kristina Axén Olin.

Även för Fredrik Reinfeldt är "välfärdsutmaningarna" centrala.

– Vi kommer att i mycket av vår politiska gärning få ställa oss frågan hur vi ska kunna behålla en skattefinansierad välfärd, öppen för alla, men samtidigt orka finansiera den. Svaret kommer att handla om vem som är bäst på att formulera en tillväxtagenda. Och att förvandla "ett vänsterdominerat land" till "ett frihetens land" är ingen omöjlig uppgift, enligt Fredrik Reinfeldt. Hur framgångsrik den nya trion blir beror hur den lyckas nå ut till väljarna.

– I den delen är vi ett oprövat kort.

LOVA OLSSON

08-13 52 17, lova.olsson@svd.se

www.joveniajuveler.se

J JOVENIA JUVELER
S. EGGER

Biblioteksg 10, 111 46 Stockholm
Tel 08-611 25 66.

Marmot Stretch
Downman Parka,
4 färger, 4 990,-

Fällhörn Expedition,
5 färger, säs.kv. 4 290,-

Canada Goose Helicopter
Parka, 7 färger, säs.kv. 5 990,-

Världens dunjackor del 2

Sturegatan 20, Tel 08-667 23 00, Fax 08-667 84 88
Vardagar 10-18, lördagar 10-18, söndagar 12-16
www.sea-life.info

SEA
LIFE

GRATIS
VÄRDERING
OCH
INLÄMNING

**FRIMÄRKEN
OCH MYNT**
MOTTAGES NU TILL
KOMMANDE AUKTION

TEL 08-661 74 50

FRIMÄRKSCHUSET
SKANDINAVISK
FILATELI AB
HUMLEGÅRDSG 13, 3TR

Figur 3,
SVD 2003-10-26
Foto Lars Pherson

Sett ur ett genusvetenskapligt perspektiv så framställs inte Fredrik Reinfeldt alltid på stereotypiskt manliga sätt. Enligt Helena Josefson är typiska manliga stereotyper att inte vara känslös men att vara rationell, kontrollerad och återhållsam (Josefson, 2005:31). I Dagens Nyheter framställs han i 25 artiklar som beslutsam. Totalt av alla bilder i de fyra tidningarna framställs han som beslutsam i 88 bilder. I 92 bilder visar han glädje och i tolv bilder kan man utläsa vrede i hans känsloläge. Detta visar alltså att han faktisk är känslös i flertalet bilder. Man kan även ur materialet utläsa att han endast är känslös under kontrollerade former. De starkaste känslorna visar han i debatter, eller på platser där sammanhanget berättigar till ett tydligt känslouttryck som när han visar glädje på partistämman där han blir vald till partiledare.

Aftonbladet: 2003-10-27 Foto: Lars Rosengren

Figur nr: 4

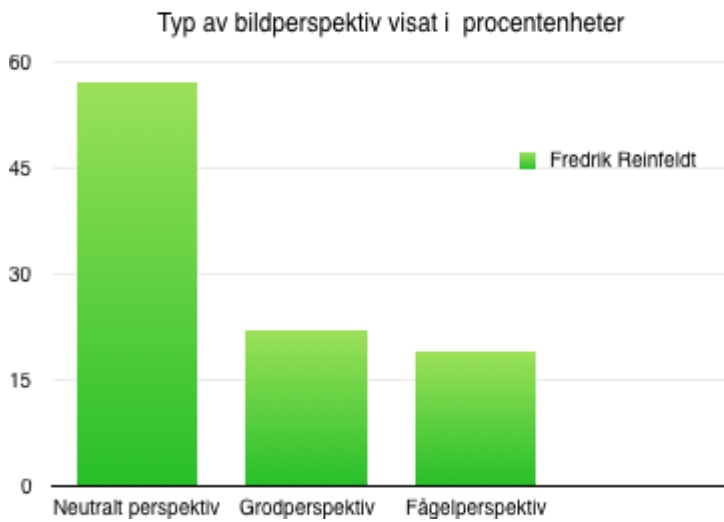
Den samlade bilden av Fredrik Reinfeldt är ändå att han i de nyhetsartiklar med tillhörande nyhetsbild framställs som kontrollerad, även om han inte alltid är återhållsam med sina känslor.

Sett ur kameravinkel så är Fredrik Reinfeldt ofta framställd i en neutral vinkel. Detta kan vi se i 170 bilder av 296. I 66 bilder framställs han i ett grodperspektiv och då ger majoriteten av bilderna ett positivt helhetsintryck. Fågelperspektiv framställs han i 57 bilder varav 24 stycken ger ett positivt intryck och 20 stycken ett negativt eller kritiskt intryck, resterande är neutrala.

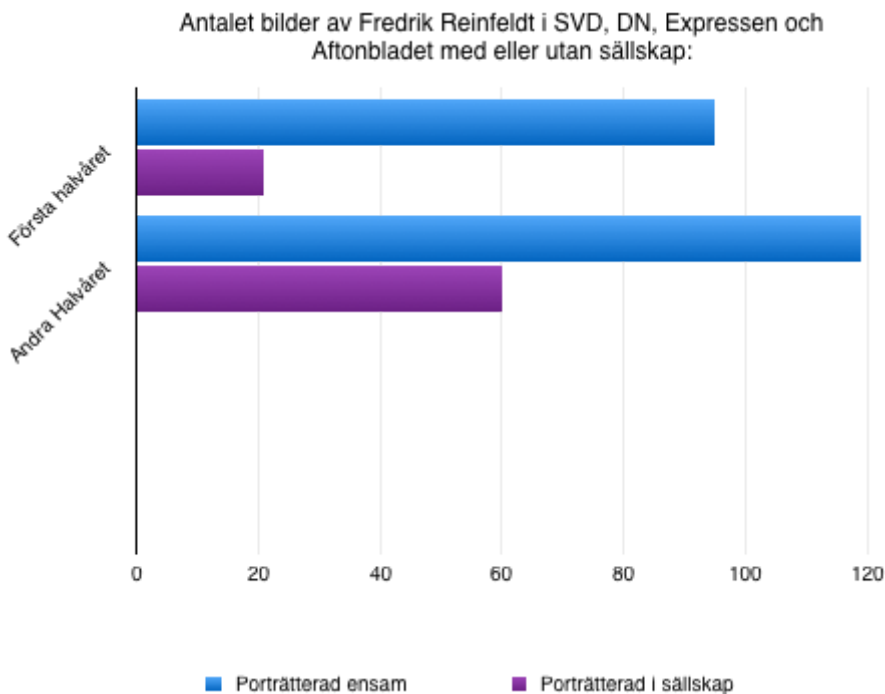
Källa: Dagens Nyheter Foto: Kalle Melander

Figur nr: 5

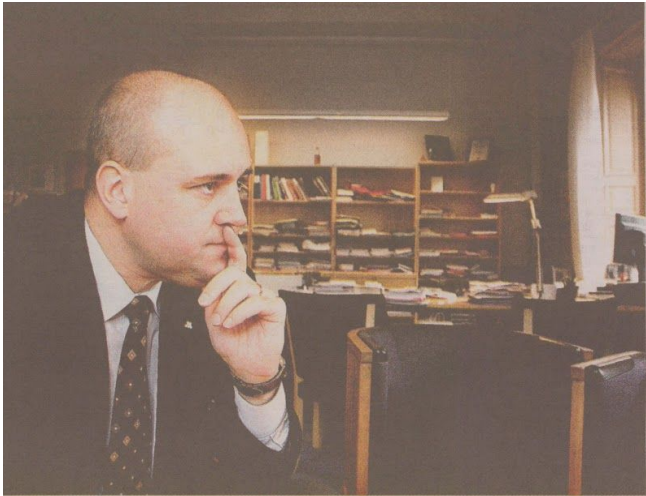
Figur nr: 6

En stereotyp som också är typiskt manlig är att framställa män som starka och självständiga (Josefson, 2005:26). Under Fredrik Reinfeldts första år som partiledare porträtteras han övervägande som självständig i bild. Framförallt under hans första halvår då han är ensam på nästintill alla bilder. Vad som är särskilt intressant att se är att det under hans andra halvår blir vanligare att han porträtteras på bilder med flera personer närvarande än vad det var under hans första halvår som partiledare. Majoriteten av bilderna visar dock en självständig Fredrik Reinfeldt.

Figur nr: 7

Gunilla Jarlbro skriver att det vanligaste är att kvinnor porträtteras i hemmet och med barn, män avbildas i stället i sitt arbetssammanhang (Jarlbro 2013:68). När vi analyserat bilderna av Fredrik Reinfeldt kan vi se att han väldigt sällan porträtterades i ett vardagligt sammanhang. Endast 29 bilder av 296 stycken visar Fredrik i ett vardagligt sammanhang. Därav bekräftas teorin att mannen oftast porträtteras i ett arbetssammanhang.

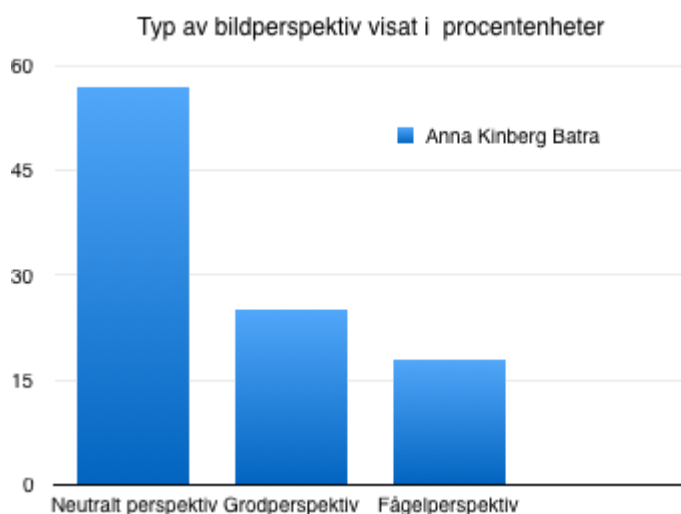
Figur nr: 8

SvD 2004-10-16
Foto Marcus Erixson

Anna Kinberg Batra:

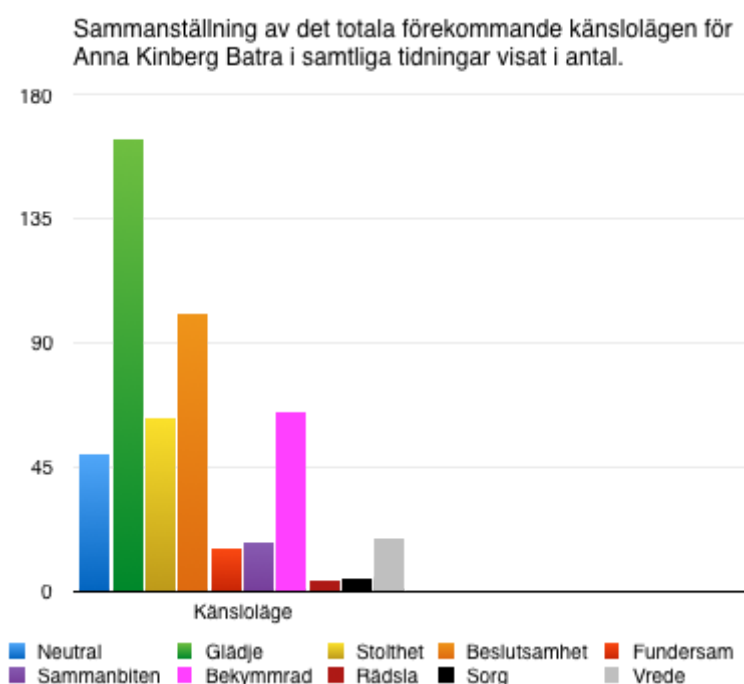
”Det är vanligare att kvinnliga VD:ar fotograferas ovanifrån för att ge betraktaren ett övertag som resulterar i att kvinnan på bilden framstår som mindre hotfull (Jarlbro 2013: 68)”

Anna Kinberg Batra är moderaternas första och hittills enda kvinnliga partiledare. När vi studerat bilder på henne i Svenska Dagbladet, Expressen, Dagens Nyheter och Aftonbladet har vi hittat totalt 505 bilder som avbildar henne i olika situationer och sammanhang. Utifrån vårt material kan vi se att Anna Kinberg Batra är en kvinna som ofta går emot strömmen vad gäller kvinnliga stereotyper i bild. Vanligt är att kvinnor möter betraktaren med ett leende på läpparna, ofta i fågelperspektiv. Detta för att ge betraktaren ett övertag (Jarlbro 2013: 68). Utifrån vårt material kan vi se att Anna Kinberg Batra vanligen avbildas i ett neutralt perspektiv framifrån, där hennes fokus ligger på något utanför bilden. I de 90 bilder som hon porträtteras i det för kvinnor stereotypiska fågelperspektivet visar hon glädje i 25 stycken och möter betraktaren i 19 stycken. Näst vanligast är faktiskt att Anna Kinberg Batra porträtteras i ett grodperspektiv med fokus utanför bild vilket alltså går emot den kvinnliga stereotypen.

Figur nr: 9

Anna Kinberg Batra är oftast glad på bild. Hon visar glädje i hela 164 bilder och beslutsamhet i 101 bilder. Enligt Helena Josefson är känsloläge ett stereotypiskt kvinnliga attribut (Josefson, 2005:31) Kvinnor är oftast öppna med sina känslor medan män inte ska vara känsloläsa (Josefson,2005:26). Anna Kinberg Batra har endast ett neutralt känsloläge i 50 av 505 bilder.

Figur nr: 10

Jarlbro skriver att kvinnor vanligtvis fotograferas i hemmet eller i miljöer med barn (Jarlbro 2013:68) Detta går emot det som vi kan utläsa ur vårt material om Anna Kinberg Batra. I 421 av de 505 bilderna fotograferas Anna Kinberg Batra i arbetssammanhang och i majoriteten av bilderna

bär hon formella kläder. I de 23 bilder som porträtterar henne i ett vardagssammanhang är det endast i nio stycken som hon bär vardaglig klädsel. Detta kan förklara varför hon oftast upplevs som ”stel” och ”tråkig”. Expressen som i grunden är en liberal tidning står för hälften av alla de bilder där hon avbildas i ett vardagligt sammanhang. SvD som även de är partipolitiskt liberala visar endast upp två bilder av Anna Kinberg Batra i ett vardagligt sammanhang.

TT SENASTE NYTT SENASTE NYTT SENASTE NYTT

Anna Kinberg Batra om kampen för att bli mamma:

”Jag har lärt mig att inte ta allt för givet”

Anna Kinberg Batra och maken David Batra fick barn efter en tre år lång kamp med IVF-behandlingar, och funderingar på adoption.

För EXTRA berättar moderledaren om glädjen över dottern Elvira, och hur hon lärt sig att inte ta saker för givet.

— Jag är extra glad att jag fick en dotter till slut, säger hon.

Moderledaren Anna Kinberg Batra och honnörerna David Batra är ett av Sveriges mest framgångsrika par. Paaret syns ofta i offentligheten, men är roliga med ett skilda sitt privatliv.

För EXTRA berättar Anna Kinberg Batra, som nyligen besökte Mammagalan, om kampen för att få barn. Efter tre år med IVF-behandlingar fick paaret dottern Elvira.

”Tog lång tid”

— Det tog lång tid och jag lärde mig framför allt att man inte ska ta det för givet, säger Kinberg Batra.

För moderledaren var

glädjen över att få just en dotter stor.

— Jag är extra glad att jag fick en dotter till slut, säger Anna Kinberg Batra.

Funderade på adoption

David Batra berättade i sitt sommarprat 2008 att paaret funderade på att adoptera när kampen var som svårast.

Anna Kinberg Batra har tidigare berättat att hon prioriterar dottern framför politikern.

Samtaligt beskriver hon dottern som det största som har hänt.

— Vi hade väldigt svårt att få barn men så kom hon efter en besvärlig gravövertid. Då hände allt på en gång i livet och då fick man ta allt på allvar, henne först och sedan politiken. Jag är van att komma tillbaka till saker och så funkar inte det som är viktigt i hela livet, då får man stanna upp. Men så kom hon och det är det största som hänt, har Anna Kinberg Batra sagt i ”Shallan”.

Johannes Selaker

© Expressen 2015

Moderledaren berättar att hon drögligt lärde av den tuffa tiden.

— För många tar det längre tid. Men det var en väckarhäcka. Man är van att jobba mycket och få saker och att alla ska funka. Och så gör det inte det. Då plöjdes man om det viktiga i livet.

Alla kan inte få barn, och det blir inte alltid som man tänkt sig, det är den stora lärdomen, har hon sagt till Expressen.

Bokade in kärlekslivet

Maken David Batra har tidigare kommenterat om paarets förökning till barn.

— När det gått nästan ett år så insåg vi att det kanske ändå börjar bli läge att göra lite mer på schemat. Vi roste mycket hårdt två år och det blev rätt jobbigt att hålla någon romantisk dag två till tre, samtidigt som vi västade evigt vilken dag det skulle ligga. Vi var på stödskivillarna och bokade in kärlekslivet i bakgrunden. Till slut så hälsade jag mig som ett bad som kom och leverade var fjärde vecka, berättade han i ”Sommar i P1” 2008.

FÖRKLORAR EFTER TRE ÅR

Anna Kinberg Batra och maken David Batra fick dottern Elvira efter tre års IVF-behandlingar.

© Sara Strandlund/TT

Figur nr: 11
Expressen 2015
Foto Sara Strandlund

ANNA KINBERG BATRA

ALDER: 45 ■ BÖR: Nacka, söder om Stockholm. Uppväxt: i Djursholm utanför Stockholm. ■ BÖR: Fästning för moderaternas sedan januari ■ FAMILJ: Maken David Batra, 42, och dottern Elvira, 9

Stereotypiskt framställs män oftast som starka och självständiga. Men även här går Anna Kinberg Batra emot det stereotypiskt kvinnliga och avbildas ensam på över hälften av alla bilder som finns på henne i tidningarna. Till skillnad från Fredrik Reinfeldt minskade till och med antalet bilder där hon porträtterades med flera personer efter hennes första halvår som partiledare.

"Detta är inte Jan Björklunds bästa dag i karriären", slog den S-märkta statsvetaren Ulf Bjered fast på Twitter efter sändningen.

Jan Björklund vill bland annat ha försörjningskrav för anhöriginvandring, en moderat arbetskraft och införa ett språkkrav för medborgarskap. Förslag som sågs av den tidigare EU-ministern Birgitta Ohlsson och många andra i partiet.

– Det är ingen hemlighet att jag har varit skeptisk till delar av integrationsförslagen, sade ex-ministern på torsdagen till Expressen.

Och FP-toppen Cecilia Wikström, Europaparlamentarikor, ifrågasatte: – Jag är inte delaktig i detta beslut. Jag kan inte vara tyst och på något sätt räknas i den skara som godtagit de här förslagen. Jag står inte för det.

Och därmed var ledarstriden i Folkpartiet i gång.

En av dem som snabbt gick ut och ifrågasatte Birgitta Ohlssons uttalande i Expressen var partikamraten Anna Starbrink, landstingsråd i Stockholm.

"Nu läser jag med förvåning i Expressen att Birgitta Ohlsson ger en helt annan bild av processen. Vi var ju trots allt på samma möte. Jag tycker att vi ska ha ett bra debattklimat i partistyrelsen och ett förtroendefullt samarbete. Därför blir jag besviken när jag läser om hennes påståenden", skriver Starbrink i sin blogg.

I partiledningen ifrågasattes Ohlsson också av partisekretären Maria Arn-

Den nuvarande Luf-ordföranden Linda Nordlund skrev redan 2012 under en debattartikel i Expressen där hon konstaterade att Birgitta Ohlsson *"förkroppsligar både den liberala glöd som vi ser som nödvändig för Folkpartiet samtidigt som hon utstrålar en intellektuell trovärdighet som behövs inom partiet"*.

Kravet den gången bestod i att Ohlsson *"bör få en mer central roll i partiets yttre arbete och att hon bör vara en naturlig efterträdare till Jan Björklund"*.

Desutom har Birgitta Ohlsson, enligt Expressens källor, stöd av "försvarsvännerna" i partiet – genom partikamraten Allan Wilmann, ordförande i riksdagens försvarsutskott.

Birgitta vill se honom som försvarsminister i en framtida alliansregering, säger en uppgiftslämnare nära henne.

Gruppledaren i Skellefteå, Andreas Westerberg, har öppet sagt att det är dags att byta partiledare – och grupple-daren i Umeå, Peder Westerberg, hävdade nyligen att ett partiledar-byte *"skulle kunna vända Folkpartiets kräftgång"*.

1 april samlas omkring

tratt placerad uppgiftslämnare i ungdomsförbundet. Enligt uppgifter till Expressen har ungdomsordföranden Linda Nordlund vid flera tillfällen den

mot Birgitta Ohlsson om det går så långt som till omröstning. Förändringsbehovet är stort med tanke på opini-

DE KAN LEDA NYA ALLIANSEN

Anna Kinberg Batra, M
ÅLDER: 44. BAKGRUND: Partiledare sedan den 10 januari i år (som första kvinna i Moderaterna) och riksdagsledamot 2000–2002 samt från 2006 och framåt.

Annie Lööf, C
ÅLDER: 31. BAKGRUND: Partiledare sedan 2011 och riksdagsledamot sedan riksdagsvalet 2006. Sveriges näringsminister från 2011 till 2014.

Acko Ankarberg Johansson, KD
ÅLDER: 50. BAKGRUND: Partisekretär sedan 2010. Ökade sitt stöd som samlingskraft när hon hanterade partiledarstriden mellan Mats Odell och Göran Haggård.

Figur nr: 12
Expressen 2015-02-01

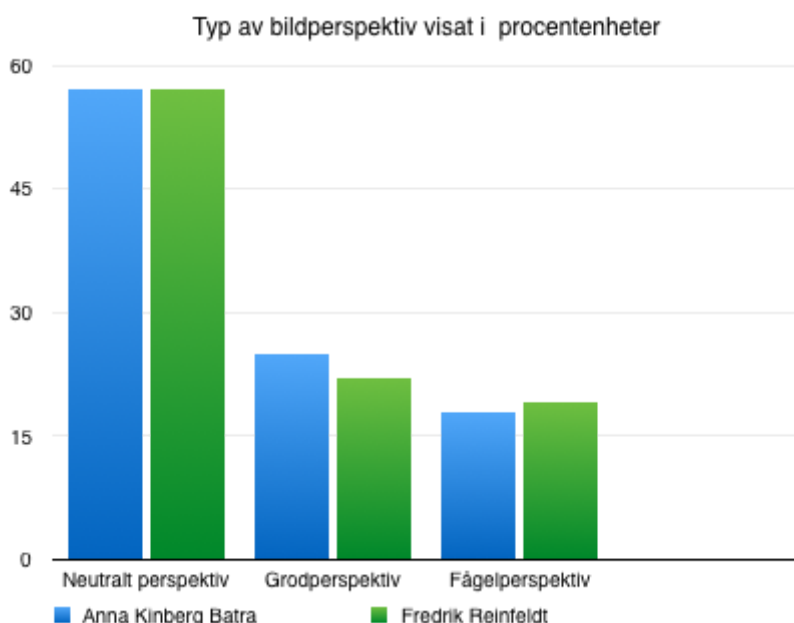

Figur nr: 14
SvD 2015-01-18
Foto Lars Pehrson

Sammanfattning genusvetenskaplig analys:

När vi analyserat bilderna av respektive partiledare utifrån genusvetenskaplig teori kan vi konstatera att det inte alls är så att partiledarna konsekvent framställs på ett könsstereotypiskt sätt. Båda partiledarna avbildas oftast i arbetssammanhang där de är ensamma på bild. Fredrik Reinfeldt som enligt den manliga stereotypen borde avbildas mindre känslös än Anna Kinberg Batra visar allt som oftast glädje, beslutsamhet och även vrede i de totala antalet bilder som finns av honom i SvD, DN, Aftonbladet och Expressen. Anna Kinberg Batra visar även hon oftast glädje eller beslutsamhet i bilderna. Därav kan man konstatera att framställningen dem emellan är någorlunda jämställd. Samtidigt visar analysen att Fredrik Reinfeldt allt som oftast håller sig till den manliga stereotypen ”kontrollerad”.

Vad gäller perspektiv kan man även se här att de två porträtteras förhållandevis lika. Det neutrala perspektivet är vanligast följt av grodperspektiv där partiledaren blickar bort utanför bildens ramar. Detta är ytterst intressant när det teoretiska perspektiv vi grundar analysen i menar att kvinnor oftast porträtteras leende i ett fågelperspektiv för att kvinnan på bilden ska framstå som ”mindre hotfull” (Edström 2002:25). Vi kan se att även om skillnaden i procentenheter är liten så är det vanligare att Fredrik Reinfeldt fotograferas i ett fågelperspektiv.

Figur nr: 14

6.2 Kroppslig semiotisk analys

Fredrik Reinfeldt:

För att tillämpa kroppens semiotik vid kodningen har vi undersökt hur Fredrik Reinfeldts kroppslutning är i samband med hans känsloläge så kallade emotioner ((Vigsø, 2004:81) i ansiktet. Vi har tolkat med utgångspunkt i Radan Martinecs tolkningsschema (Vigø 2004: 81) för att kunna se om Fredrik Reinfeldt utstrålar villighet och säkerhet, eller ovillighet och osäkerhet. Vilket vi kommer söka svar på genom denna analys.

Det som framgår i analysen är att Fredrik Reinfeldt i de flesta sammanhang framställs i känslolägen som visar glädje och beslutsamhet. I 92 bilder av totalt 296 stycken framställs han med glädje och i 88 bilder med beslutsamhet av de 296 bilderna vi kodat. I 14 bilder framställs han även med känsloläget stolthet. I kombination med dessa positiva känslolägen så är han oftast framåtlutad. I hela 182 bilder är han framåtlutad och är endast bakåtlutad i sju bilder. En framåtlutad vinkel tyder nämligen på villighet och en bakåtlutad vinkel på ovillighet (Vigsø 2004:81). Då det även i ett flertal bilder inte framgått någon specifik lutning har vi valt att koda dem som neutrala. Fredrik Reinfeldt har neutral lutning i 68 bilder. Vår analys visar alltså att Fredrik Reinfeldt till största del framställs med villighet och säkerhet. Att ha villighet är en positiv egenskap och tyder på säkerhet hos Fredrik Reinfeldt (Vigsø 2004:81).

Aftonbladet 2004-06-24
Foto: Lotte Fernvall

Figur nr: 15

Känsloläget neutral visar Fredrik Reinfeldt enbart i tolv bilder. Däremot finns det några bilder som inte har samma positiva framställning. I 31 bilder har han nämligen ett bekymrat känsloläge. De få gånger då Fredrik Reinfeldt har en bakåtlutad vinkel på kroppen visar han främst känslolägena bekymrad och beslutsam. Han har också känsloläget fundersam i 21 bilder och vrede i tolv. Det finns enbart en bild vardera som har sammanbiten, rädsla och sorg som känsloläge.

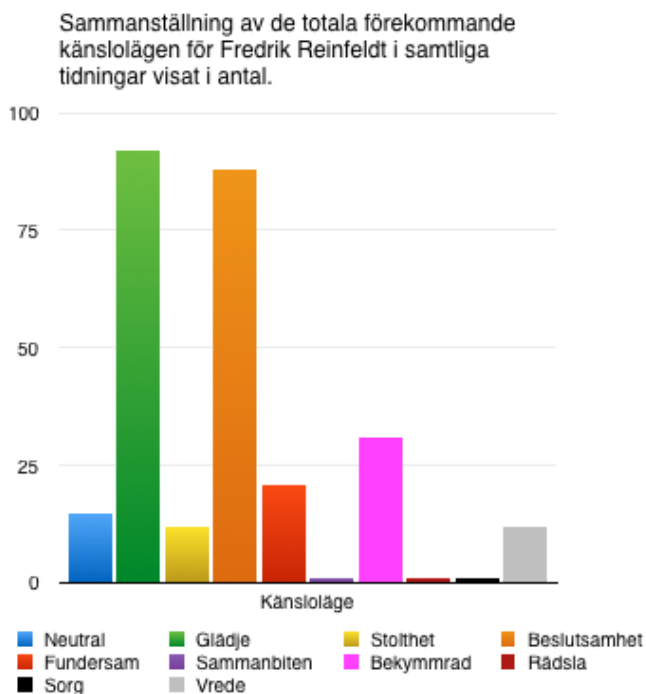

Aftonbladet
Foto: Lasse Alard

Figur nr: 16

I jämförelsen mellan känslolägen och de olika tidningarna finner vi att SvD, Aftonbladet och Expressen har ungefär lika många bilder med känsloläget glädje och beslutsamhet. SvD har flest med 31 känslolägen i glädje och 21 bilder där Fredrik Reinfeldt visar beslutsamhet. DN är dock tidningen som sticker ut lite här då den enbart har nio bilder i känsloläget glädje. Men däremot har DN 25 bilder i känsloläget beslutsamhet, vilket är på samma nivå som de övriga tidningarna.

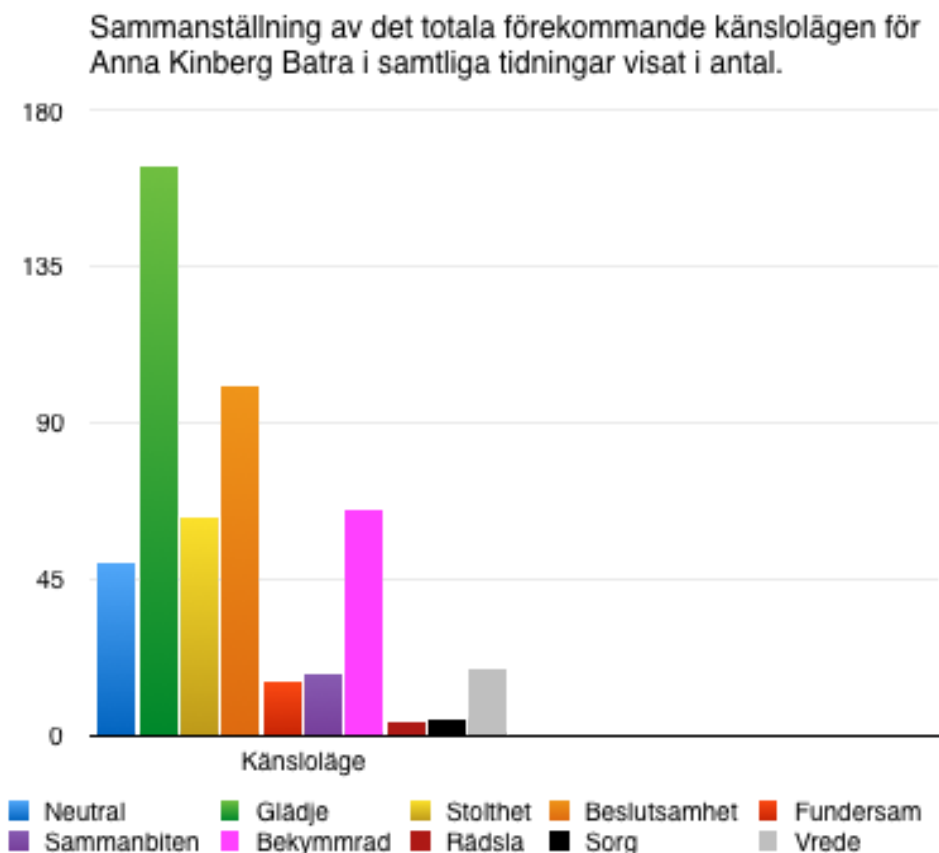
Aftonbladet har nio bilder i känsloläget vrede och är den tidning som har flest bilder i det känsloläget. Däremot har de desto färre bilder i känsloläget bekymrad, där är det Expressen som har flest med 16 bilder tätt följt av DN med tio bilder. Man kan säga att kvällstidningarna är de som har framställt honom sämst men om man jämför det med det stora antalet bilder med säkerhet och villighet så är det minimalt.

Figur nr: 17

Anna Kinberg Batra:

Vi har på samma sätt som för Fredrik Reinfeldt undersökt hur Anna Kinberg Batras kroppslutning är i samband med hennes känsloläge i ansiktet med utgångspunkt i kroppens semiotik. Vi vill även här se om hon utstrålar villighet och säkerhet eller ovillighet och osäkerhet. Några intressanta siffror är att Anna Kinberg Batra visar glädje i 164 bilder av de 505 kodade bilderna. Glädje är det känsloläge som porträtteras flest gånger vilket ni kan se i diagrammet nedan.

Hon är även framåtlutad i hela 252 bilder och är endast bakåtlutad i tolv bilder. Som vi nämnt tidigare så tyder en framåtlutad vinkel på villighet och en bakåtlutad vinkel på ovillighet (Vigsø 2004:81). Det finns 236 bilder med neutral lutning. Alltså är det ganska jämnt fördelat mellan neutral och framåtlutad vinkel.

Av de bilder Anna Kinberg Batra visar glädje i så är hon framåtlutad i 100 stycken. Hon är även beslutsam i 101 bilder och i 63 bilder visar hon stolthet. Där är lutningen främst antingen framåtlutad eller neutral. Känslolagen i ansiktsmuskulaturen i kombination med hennes lutningar visar på säkerhet och villighet, se bildexempel nedan (Vigsø 2004:81).

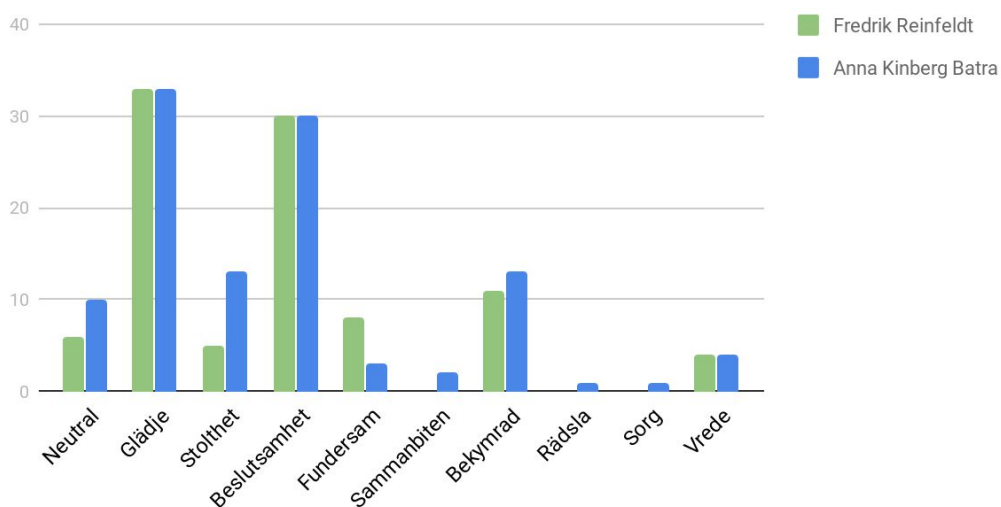
Figur nr:19
Expressen 2015-04-19

Trots att Anna Kinberg Batra främst syns med positiva känslolagen och med en framåtlutad eller neutral lutning på kroppen så är siffrorna relativt höga där hon framställs i en mer negativ kontext. I 65 bilder syns känslolaget bekymrad och i 19 bilder syns vrede, se exempel på nästa sida. Denna kombination visar på osäkerhet och ovillighet (Vigsø 2004:81).

Sammanfattning analys av Kroppens semiotik:

Både Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt framställs i allra största grad med känsloläget glädje och beslutsamhet och oftast i samband med en framåtlutad eller neutral lutning på kroppen. Men detta är bara iakttagelser och vi kan konstatera att de båda politikerna framställs positivt ur ett kroppsligt semiotiskt synhåll.

Förekommande känslolägen för respektive partiledare i samtliga tidningar. Redovisat i procentenheter

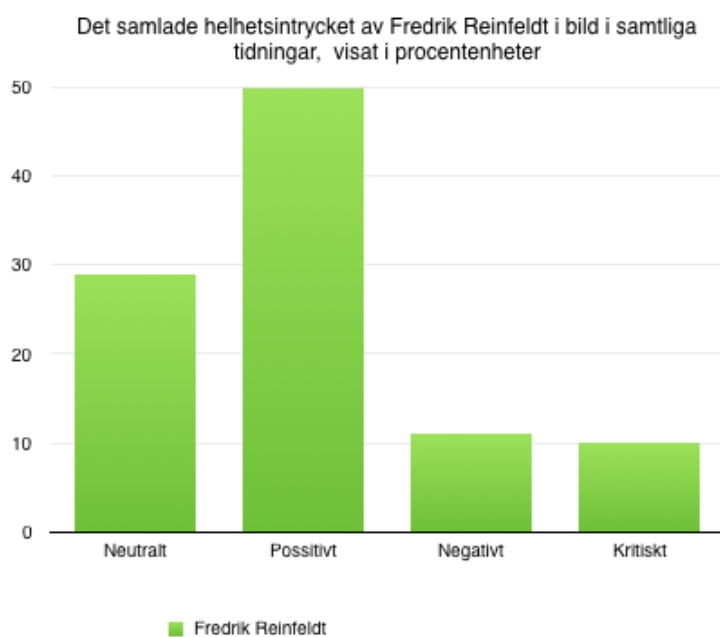
Figur nr: 21

Vad gäller tidningarna ser vi att det finns en tendens till att kvällstidningarna Aftonbladet och Expressen publicerar fler bilder som speglar osäkerhet och ovillighet på både Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt. Aftonbladet var den tidning som hade flest bilder på politikerna i känsloläget vrede. Expressen har även publicerat flest bilder på Fredrik Reinfeldt med känsloläget bekymrad. För Anna Kinberg Batra är det både Expressen och Aftonbladet som har publicerat flest bilder med känsloläget bekymrad.

6.3 Framing

Genom att utgå ifrån Framing har vi analyserat helhetsintrycket och bildtyp i bilderna på Fredrik Reinfeldt i våra utvalda tidningar, DN, SvD, Aftonbladet och Expressen. Framing handlar om hur en sakfråga framställs eller uppfattas (Karlsson, Strömbäck 2015:360), i vårt fall hur en person i bild framställs eller uppfattas. Vi kommer att analysera helhetsintrycket i samtliga 296 bilder. Det för att kunna dra slutsatser om framställningen av Fredrik Reinfeldt och Anna Kinberg Batra. Vi vill undersöka vilka helhetsintryck bilderna har i de olika tidningarna, är det neutralt, positivt, negativt eller kritisk. Vi vill också kunna urskilja om det är någon skillnad i hur tidningarna väljer att framställa dem båda i bild och om det kan ha något med tidningens politiska beteckning att göra. Journalistiska gestaltningar är oundvikliga, ibland orsakade av medvetna och ibland av omedvetna val i journalistens eller redaktionens arbete (Karlsson, Strömbäck 2015:361).

Fredrik Reinfeldt:

Figur nr: 22

Som ni kan se i diagrammet ovan ger bilderna på Fredrik Reinfeldt till störst del ett positivt helhetsintryck. 149 av de 296 bilderna på honom har ett positivt helhetsintryck. Därtill är det 87 bilder som har ett neutralt intryck. Det tyder på att tidningarna för det mesta framställer Fredrik Reinfeldt positivt eller neutralt i bild. Trots Fredrik Reinfeldts stora antal positiva och neutrala

bilder så förekommer det även en och annan bild med ett kritisk eller negativ helhetsintryck. 31 bilder på honom har ett negativt helhetsintryck och 28 bilder har ett kritiskt helhetsintryck.

Dagens Nyheter

I DN har vi totalt kodat 67 bilder på Fredrik Reinfeldt och av dem finns det 29 bilder med ett positivt helhetsintryck och 20 bilder med ett neutralt helhetsintryck. Ytterligare finns det tio bilder som har ett negativt helhetsintryck och 8 bilder med ett kritiskt helhetsintryck. Av alla bilder publicerade i DN kan vi utläsa att det främst finns bilder som är av bildtypen nyhetsbild. 36 bilder är nyhetsbilder. Därefter finns det lika många porträtt som det finns karikatyrer i tidningen, 15 stycken vardera. Det förekommer enbart en bild som är av bildtypen montage. De flesta nyhetsbilderna har ett positivt helhetsintryck med 17 stycken och åtta av nyhetsbilderna har ett neutralt helhetsintryck. Porträttbilderna är också främst positiva eller neutrala.

Av nyhetsbilderna finns det även åtta bilder som har ett negativt helhetsintryck och tre bilder som har ett kritiskt helhetsintryck. Av alla de bilder som har ett negativt helhetsintryck så är nästan alla nyhetsbilder. Bilder med ett kritiskt helhetsintryck förekommer främst i bildtypen karikatyrer eller i nyhetsbilder. Det största antalet karikatyrbilder är dock positiva i tidningen. I DN förekommer det hela 15 bilder som är av bildtypen karikatyrer och med den siffran är DN också den tidning som har flest karikatyrer med stor marginal.

Figur nr: 23

Dagens Nyheter 2014-08-31

Svenska Dagbladet

Av alla de 78 bilderna som vi har kodat i SvD kan vi direkt konstatera att det enbart förekommer nyhetsbilder och porträtt i tidningen. De allra flesta bilderna i tidningen har antingen ett positivt helhetsintryck eller neutralt helhetsintryck. Det finns 40 bilder med ett positivt helhetsintryck och 28 bilder med ett neutralt helhetsintryck. Porträttbilderna är de som främst har ett positivt helhetsintryck. I SvD finns det endast två bilder som har ett negativt helhetsintryck och de är av bildtypen nyhetsbilder. Det finns även sju nyhetsbilder och ett porträtt som har ett kritiskt helhetsintryck. Svenska dagbladet är den tidning som har minst antal bilder med ett negativt helhetsintryck.

Aftonbladet

I Aftonbladet har vi kodat 76 bilder. Det finns flest nyhetsbilder i tidningen, 48 stycken, och som följs av porträttbilder där antalet är 24 stycken. Det finns även en karikatyrbild och tre montagebilder i Aftonbladet. Av alla kodade bilder i tidningen har flest bilder ett positivt helhetsintryck, 35 stycken, tätt följt av bilder med ett neutralt helhetsintryck, 27 stycken. Bilderna med positivt och neutralt helhetsintryck är främst nyhetsbilder och porträtt. Det förekommer endast en karikatyr i Aftonbladet med ett kritiskt helhetsintryck och tre montage, där två av montagebilderna är positiva och en är negativ. Det finns allt som allt nio bilder med ett kritiskt helhetsintryck, åtta av dem är nyhetsbilder. Fyra bilder har ett negativt helhetsintryck, tre av dem är porträttbilder.

Expressen

I tidningen Expressen har vi kodat 75 bilder utifrån bildtyp och helhetsintryck. Av det totala antalet bilder i Expressen har de allra flesta, med stor marginal, ett positivt helhetsintryck, totalt 45 bilder. Därefter finns det ungefär lika många neutrala bilder som negativa, tolv neutrala och femton negativa. Endast tre bilder har ett kritiskt helhetsintryck. De bilder som har ett positivt helhetsintryck är främst nyhetsbilder och porträtt. Det finns 25 positiva nyhetsbilder och tretton positiva porträtt. Vad gäller ett neutralt helhetsintryck så är de flesta bilderna nyhetsbilder. Expressen har endast tre karikatyrer och dem har alla ett negativt helhetsintryck. I många av karikatyrerna så är vissa av Fredrik Reinfeldts naturliga ansiktsdrag förstärkta såsom att hans huvud är utdraget så han får en extra lång panna. I karikatyrer framställs han ofta som lite sur och nonchalant.

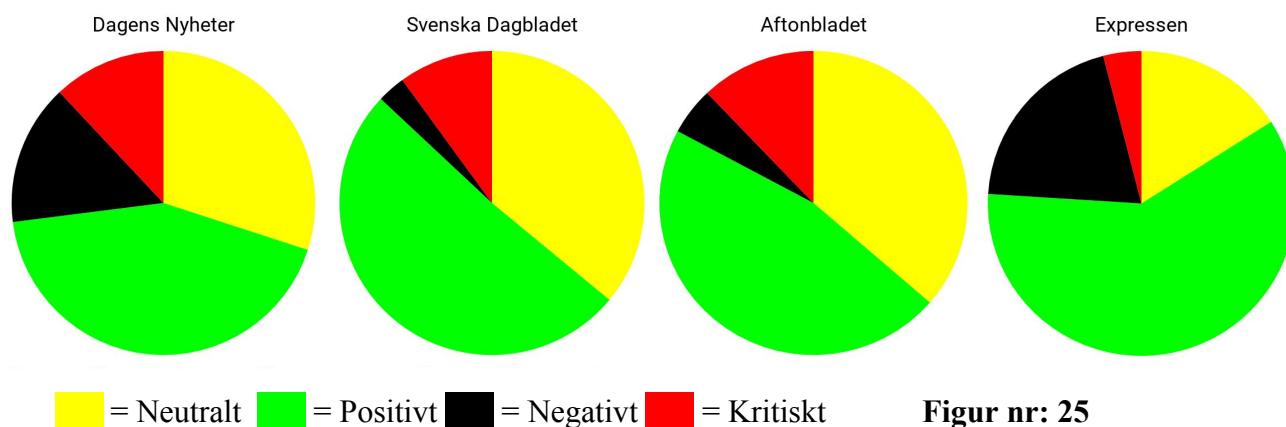
Vidare har Expressen hela tolv bilder som är montage och är därmed den tidning som har flest montage. Montagebilderna har till störst del ett positivt helhetsintryck. Nio montagebilder har ett positivt helhetsintryck, två har ett negativt intryck och tre har ett neutralt helhetsintryck, se exempelbild på nästa sida.

Figur nr: 24
Expressen 2004-10-06

Expressen är också den tidning som har flest bilder med ett negativt helhetsintryck. Det finns 15 bilder med ett negativt helhetsintryck i Expressen, vilket är hälften av det totala antalet negativa helhetsintryck på alla tidningarna tillsammans.

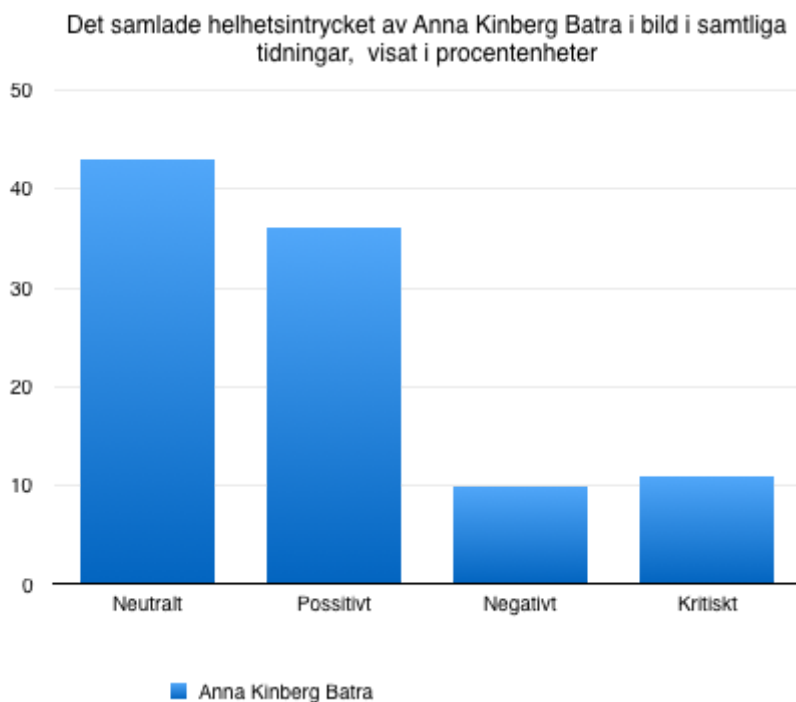
Helhetsintryck i bild av Fredrik Reinfeldt per tidning redovisat i procentenheter

Figur nr: 25

Anna Kinberg Batra:

Helhetsintrycket av bilderna på Anna Kinberg Batra är övervägande neutrala. Hela 216 bilder av alla de 505 kodade bilderna har ett neutralt helhetsintryck. Ytterligare har 185 bilder ett positivt helhetsintryck. Det i sin tur tyder på att Anna Kinberg Batra tills störst del framställs på ett neutralt eller positivt sätt i bild. Det förekommer däremot en del bilder som har ett mer negativt helhetsintryck också. 54 bilder har ett kritiskt helhetsintryck och 49 bilder har ett negativt helhetsintryck. Slår man ihop dessa bilder så blir det 103 bilder med kritiskt och negativt helhetsintryck. Men bilderna med positivt och neutralt helhetsintryck dominerar ändå. Nedan kommer vi att analysera tidningarna en och en.

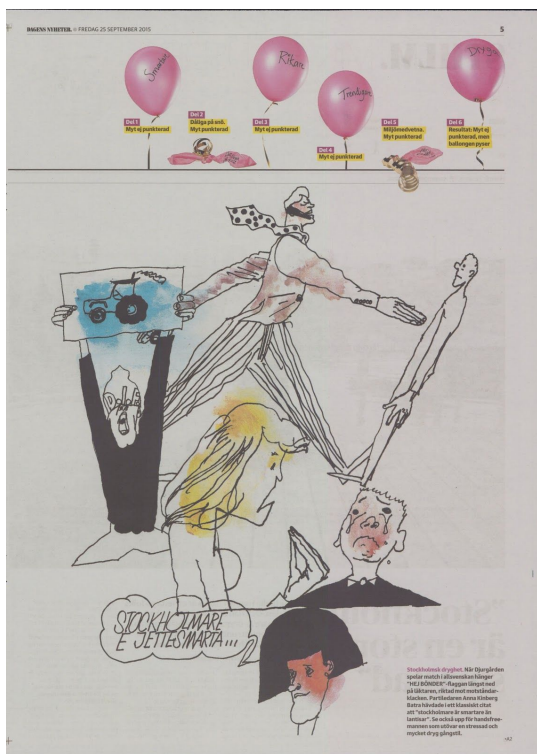

Figur nr: 26

Dagens Nyheter:

I Dagens Nyheter har vi totalt kodat 97 bilder av det totala antalet bilder på Anna Kinberg Batra. Vi kan se att de flesta av bilderna har ett positivt helhetsintryck. Det finns 46 bilder med ett positivt helhetsintryck. Av de bilder som har ett positivt helhetsintryck är nästan alla nyhetsbilder, 37 bilder är nyhetsbilder med ett positivt helhetsintryck. Ytterligare finns det 26 bilder som har ett neutralt helhetsintryck och det är främst nyhetsbilder som har dessa helhetsintryck. Det finns enbart nio porträttbilder i Dagens Nyheter och sex av dem har ett positivt helhetsintryck och de resterande porträttbilderna är jämnt fördelade över neutralt, negativt och kritiskt helhetsintryck. Vidare finns det allt som allt 17 bilder på Anna Kinberg Batra som har ett negativt helhetsintryck. Det negativa

helhetsintrycket förekommer främst i nyhetsbilder och karikatyrer, nio bilder är nyhetsbilder och fem bilder är karikatyrer. Dagens Nyheter är den tidning av våra fyra utvalda som har allra flest bilder som har ett negativt helhetsintryck. Det finns även fem montage i Dagens Nyheter och tre av dem har ett positivt helhetsintryck och en bild har ett kritiskt och den andra har ett negativt helhetsintryck.

Figur nr: 27
Dagens Nyheter 2015-09-25

Svenska Dagbladet:

I Svenska Dagbladet har vi kodat 88 bilder. 68 av bilderna har ett neutralt helhetsintryck och det är också bilder med det helhetsintrycket det finns flest av. Det finns endast 15 bilder av de kodade som har ett positivt helhetsintryck. Det tyder på att Anna Kinberg Batra mycket oftare syns i bilder som är neutrala än positiva. Det vi kan se direkt är att Svenska Dagbladet enbart har två olika bildtyper och det är nyhetsbilder och porträtt. Av de bilderna med ett neutralt helhetsintryck så är de allra flesta nyhetsbilder, närmare bestämt 55 nyhetsbilder har ett neutralt helhetsintryck. Enbart 13 av de bilder med ett neutralt helhetsintryck är porträttbilder. Det finns tio nyhetsbilder och fem porträttbilder som har ett positivt helhetsintryck. Det förekommer endast en bild med ett negativt helhetsintryck och det är en nyhetsbild. Ytterligare finns det fyra bilder med ett kritiskt helhetsintryck och dem är också alla av bildtypen nyhetsbild.

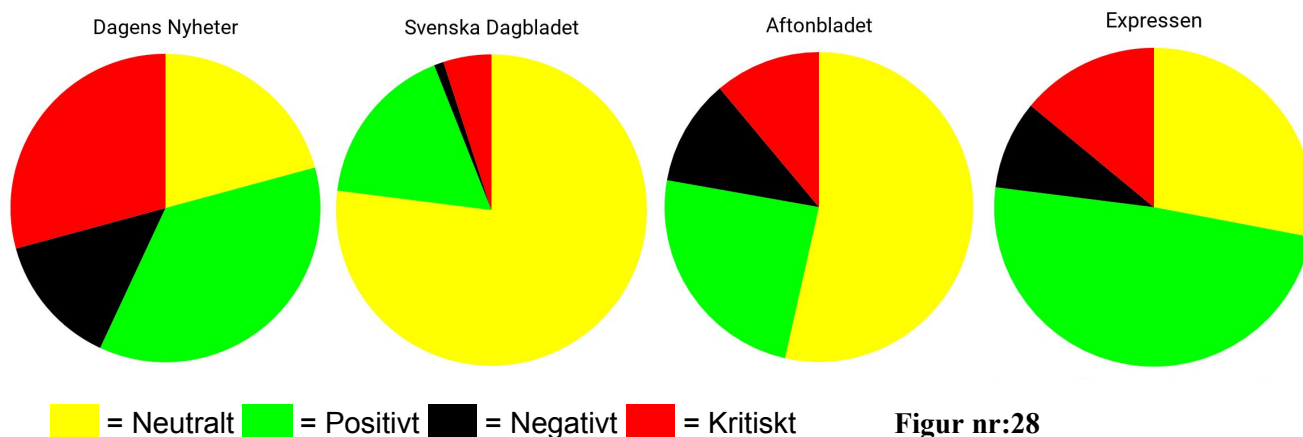
Aftonbladet:

I tidningen Aftonbladet har vi kodat 131 bilder utifrån bildtyp och helhetsintryck. Bilderna på Anna Kinberg Batra har till störst del ett neutralt helhetsintryck. 69 stycken av det totala antalet bilder på henne har ett neutralt helhetsintryck och 61 av dem är nyhetsbilder, sju av dem är porträtt och en bild är ett montage. 39 bilder av det totala antalet i denna tidning har ett positivt helhetsintryck. Av bilderna med ett positivt helhetsintryck så är 25 bilder nyhetsbilder, sex bilder är porträtt och en bild är ett montage. Det vi också konkret kan se är att det inte förekommer några karikatyrer i Aftonbladet. Det finns 15 bilder i tidningen som har ett negativt helhetsintryck och 15 bilder som har ett kritiskt helhetsintryck. Det finns alltså lika många negativa som kritiska helhetsintryck i Aftonbladet. De allra flesta av de bilder som har ett negativt helhetsintryck och ett kritiskt helhetsintryck är nyhetsbilder. Det finns enbart en porträttbild som har ett negativt helhetsintryck och endast en porträttbild som har ett kritiskt helhetsintryck. Vidare finns det två montagebilder som har ett kritiskt helhetsintryck.

Expressen:

Expressen är den tidning där det generellt sätt finns flest bilder på Anna Kinberg Batra. Vi har allt som allt kodat 188 bilder i Expressen. I denna tidning finns det flest bilder med ett positivt helhetsintryck. Det finns 92 bilder som har ett positivt helhetsintryck. Därtill finns det 53 bilder som har ett neutralt helhetsintryck, 27 bilder har ett kritiskt helhetsintryck och 16 har ett negativt helhetsintryck. Det flesta av bilderna med ett neutralt helhetsintryck är nyhetsbilder. Endast tre av bilderna med neutralt helhetsintryck är porträtt och endast en bild är ett montage. Vad gäller bilderna som har ett positivt helhetsintryck så är de allra flesta också nyhetsbilder. 60 nyhetsbilder, 17 porträttbilder och 15 montage har ett positivt helhetsintryck. Av de 16 bilder som har ett negativt helhetsintryck så är 13 bilder nyhetsbilder och tre bilder är porträtt. Av de 27 bilder som har ett kritiskt helhetsintryck så är 18 av dem nyhetsbilder, fyra av dem porträtt och fem av dem montage. Se diagram på nästa sida;

Helhetsintryck i bild av Anna Kinberg Batra per tidning redovisat i procentenheter

Sammanfattning av analys utifrån framing:

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att det finns betydligt fler bilder av Anna Kinberg Batra än av Fredrik Reinfeldt i vårt material som består av 505 bilder av Anna Kinberg Batra och 296 bilder av Fredrik Reinfeldt. Det är främst kvällstidningarna Aftonbladet och Expressen som har publicerat en större mängd bilder av Anna Kinberg Batra. Det finns dessutom ett större antal bilder med negativa och kritiska helhetsintryck av Anna Kinberg Batra än vad det gör av Fredrik Reinfeldt.

Generellt sett ger bilderna i tidningarna Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Aftonbladet och Expressen ett positivt eller neutralt helhetsintryck på Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt. Däremot framställs Anna Kinberg Batra i en större mängd bilder med neutralt helhetsintryck än Fredrik Reinfeldt. Bilderna på Fredrik Reinfeldt har oftare ett positivt helhetsintryck än neutralt. Vid positivt och neutralt helhetsintryck för de bägge partiledarna så är bilderna främst nyhetsbilder och porträtt, vilka också utgör den största andelen av bildtyperna.

Både för Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt så är bilder med negativt helhetsintryck främst av bildtyperna nyhetsbilder och karikatyrer. I Svenska Dagbladet återfinns inga karikatyrer eller montage av de båda partiledarna. Dagens Nyheter å andra sidan är den tidning som har flest karikatyrer på Fredrik Reinfeldt. De flesta av dem är positiva och enbart några är kritiska. I många av karikatyrerna som har ett negativt helhetsintryck eller kritiskt helhetsintryck i tidningarna så har tidningarna också förstärkt vissa av hans naturliga ansiktsdrag såsom att hans huvud är utdraget så han får en extra lång panna och han framställs ofta som sur och med en nonchalerande blick.

Framing handlar enligt Strömbäck och Karlsson om att journalistiska gestaltningar är oundvikliga, ibland orsakade av medvetna och ibland av omedvetna val i journalistens arbete (Strömbäck & Karlsson 2015) Anna Kinberg Batra förekommer endast i karikatyrer i Dagens Nyheter och där alla ger ett negativt helhetsintryck. Liksom för Fredrik Reinfeldt överdriver de Anna Kinberg Batras drag, till exempel målas hon som lång med framträdande käkparti.

Figur nr:29
Dagens Nyheter 2015-04-29
Foto Magnus Bard

Expressen har flest montagebilder på både Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt, många av dem har ett negativt respektive kritiskt helhetsintryck. För de båda partiledarna finns det en tendens i Expressen att de framställs mer kritiskt och rent av negativt. Vad vi kan se i materialet har Kvällstidningarna en tendens till att publicera fler negativa och kritiska bilder av partiledarna.

6.4 Verbal och visuell retorik

Vi har utgått från Roland Barthes teori om att texter är symboliska och innehåller tecken som kan tolkas i ett konkret sammanhang. (Karlsson, Strömbäck 2015) Vi har tittat på det denotativa, det faktiska innehållet i bild för att sedan se om texten och bilden samspelar med varandra utifrån den matris om förankring och avbyte som skrevs av Roland Barthes men utvecklats av Winni Johansen (Vigsø 2004). Här lyfter vi framförallt fram ”Avbyte” för att se om verbaltexten och bilden har ett samspel. Vi har kodat samspelet efter variabelvärdena ”tydligt”, ”oklart”, ”neutralt” och ”finns ej”.

Sedermera har vi även kodat helhetsintrycket av texterna utifrån variabelvärdena ”positiv”, ”negativ”, ”kritisk” och ”neutral”. Detta för att kunna ge en övergripande bild av hur respektive partiledare framställts i text under sitt första år som partiledare.

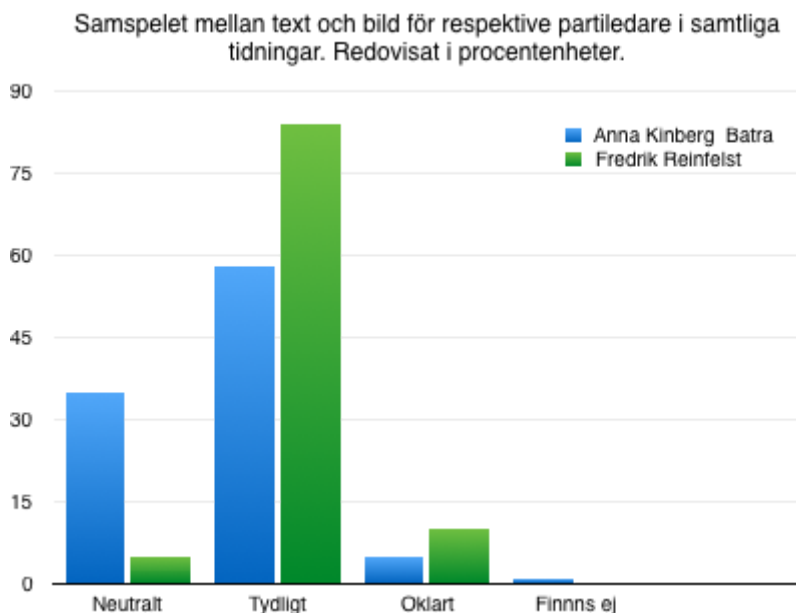
Samspel text och bild:

Hela 55 procent av texterna i vårt material som rör Anna Kinberg Batra har ett tydligt samspel till bilden. I 35 procent av texterna är samspelet mellan text och bild neutralt. För Fredrik Reinfeldt har istället 84 procent av texterna som rör honom ett tydligt samspel med bilden och endast fem procent av texterna har ett neutralt samspel mellan bild och text. I diagrammet nedan ser man tydligt att det i våra fyra utvalda tidningar är vanligast att det finns ett tydligt samspel mellan text och bild. Endast för Anna Kinberg Batra inträffar det att det inte finns något samspel mellan text och bild. Ett oklart samspel mellan text och bild är vanligast för Anna Kinberg Batra i artikeltypen insändare. Där har 16 procent av de totala antalet insändare i samtliga tidningar ett oklart samspel mellan bild och text. För Fredrik Reinfeldt är det istället vanligt att samspelet mellan text och bild är oklart i ledare, hela 20 procent av alla ledarna som rör Fredrik Reinfeldt under hans första år som partiledare har ett oklart samspel till den tillhörande bilden, se bild nedan.

Figur nr: 30

Aftonbladet 2003-11-17
Foto: Björn Lindahl

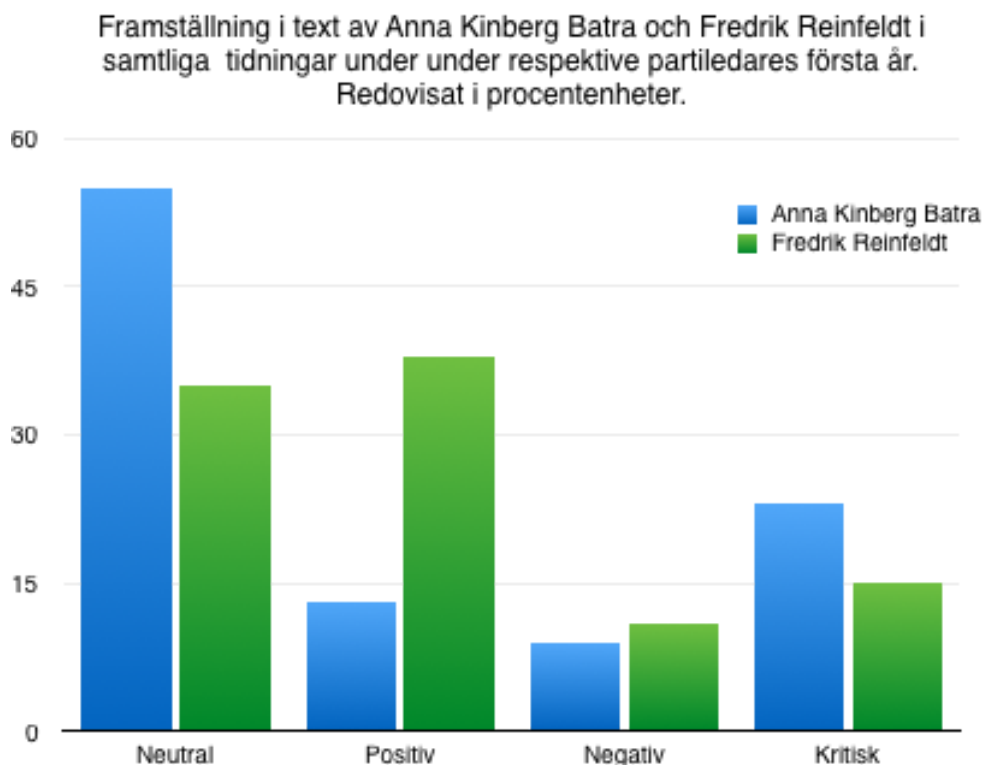

Figur nr: 31

Framställning i text:

I SvD framställer man Anna Kinberg Batra neutralt i 71 procent av de texter som återfinns om henne i tidningen. Sju procent av alla texter i SvD är positiva och inte en enda är negativ. När man tittar till totalen av alla texter i samtliga tidningar kan man se att det är vanligast att Anna Kinberg Batra framställs neutralt i text, följt av variabeln kritisk som står för 23 procent av alla texter om henne. Fredrik Reinfeldt likvärdiga siffror i SvD är istället att han framställs neutralt i 43 procent, positivt i 31 procent och kritiskt i 16 procent av de totala antalet texter av totalt 296 stycken texter med tillhörande bild som vårt material består av.

I vårt material kan man utläsa att den totala framställningen i samtliga tidningar, när man jämför de båda partiledarna, visar att Fredrik Reinfeldt oftare framställs positivt i text medan Anna Kinberg Batra i majoriteten av texterna framställs neutralt. Det är vanligare att Fredrik Reinfeldt framställs negativt än vad det är att Anna Kinberg Batra gör, samtidigt skriver man istället oftare fram henne kritiskt i text, se diagram nedan.

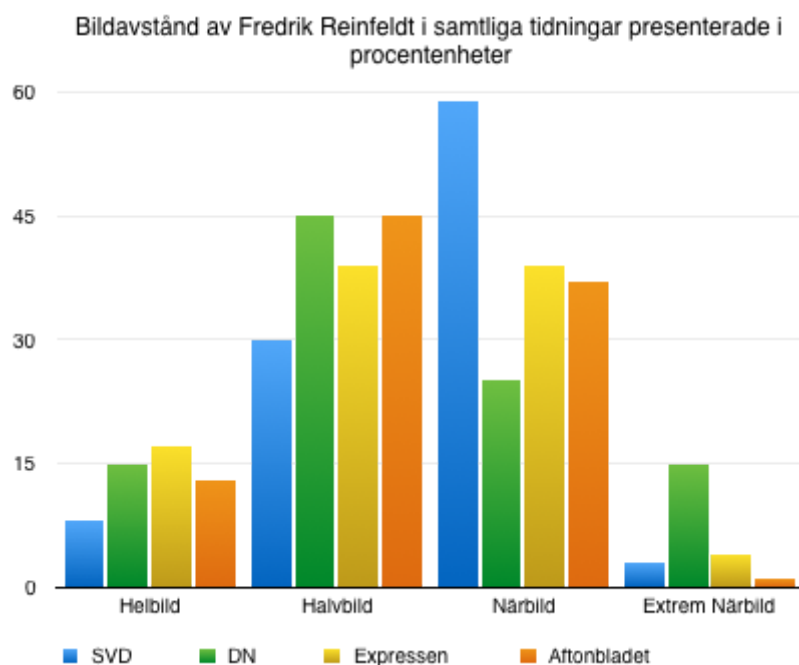

Figur nr: 32

Bildavstånd

Fredrik Reinfeldt:

Utifrån vårt material kan vi se vilken typ av utsnitt som finns i de olika bilderna. Vi har kodat bilderna efter helbild, halvbild, närbild och extrem närbild. Detta för att kunna koppla analysen till Anders Björkvalls teori om hur avståndet i bild kan påverka hur vi uppfattar den porträtterade (Björkvall, 2009:41). Vårt material består av 296 bilder av Fredrik Reinfeldt och 505 bilder av Anna Kinberg Batra. Av de bilder som finns på Fredrik Reinfeldt har 42 stycken utsnittet helbild, här syns hela Fredrik Reinfeldts kropp och enligt Anders Björkvalls teori skapar detta ett socialt avstånd som gör att betraktaren upplever bilden som opersonlig (Björkvall, 2009:42). Extrem närbild upplevs till skillnad från helbilder eller halvbilder som extremt personliga. Av vårt material är det endast 17 stycken bilder av Fredrik Reinfeldt som avbildar honom i extrem närbild (Björkvall, 2009:41).

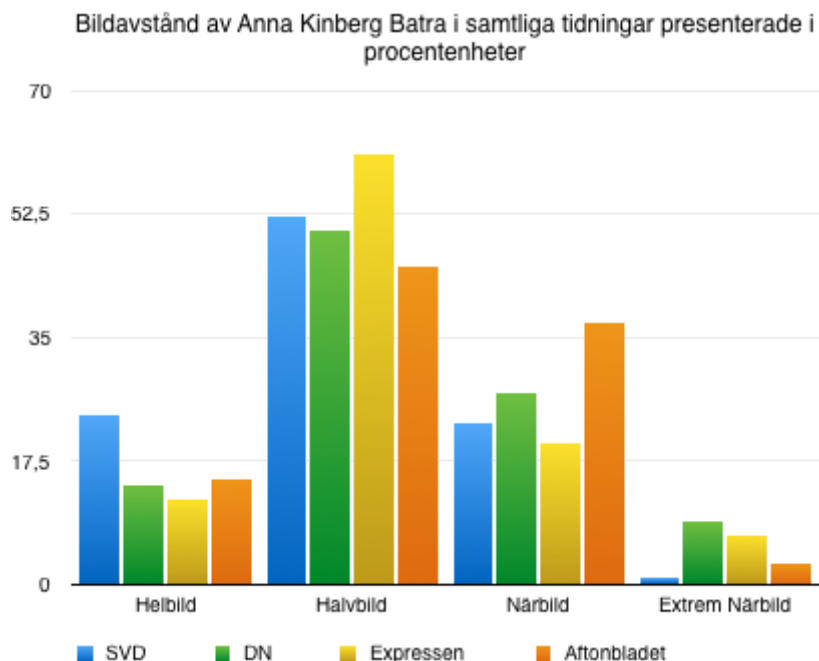
Figur nr: 33

Vad man kan utläsa av diagrammet ovan så är halvbilder och närbilder de vanligast förekommande utsnitten av bilder som porträtterar Fredrik Reinfeldt i olika sammanhang under hans första år som partiledare. Svenska Dagbladet sticker ut där hela 59 procent av tidningens bilder av Fredrik Reinfeldt är närbilder, jämfört med Dagens Nyheter där motsvarande siffra är 25 procent. Dagens

Nyheter har däremot högst procentenhet extrema närbilder, ett utsnitt som i vårt material oftast är mindre porträttbilder vid exempelvis enkätundersökningar.

Anna Kinberg Batra:

Moderaternas första kvinnliga partiledare porträtterades i hela 505 bilder i Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter, Aftonbladet och Expressen under sitt första år som partiledare. Precis som med Fredrik Reinfeldt så har vi kodat dessa bilder utifrån utsnitt för att kunna analysera avståndet i bilden. Totalt är 53 procent av bilderna på Anna Kinberg Batra halvbilder jämfört med 26 procent närbilder.

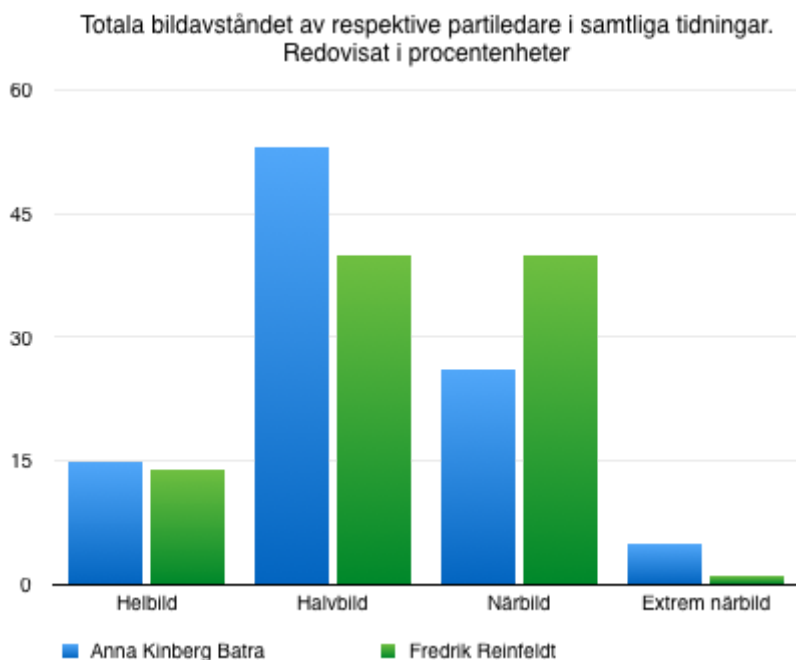

Figur nr: 34

Som man kan utläsa i diagrammet ovan är alltså det vanligaste bildavståndet bland alla de fyra tidningarna att avbilda Anna Kinberg Batra i halvbild. Ett beskärning som alltså enligt Anders Björkvall skapar ett socialt avstånd som beskrivs som opersonligt (Björkvall, 2009:42). Vanligast är halvbilderna i Expressen där runt 60 procent av alla tidningens bilder av Anna Kinberg Batra är halvbilder. Bland närbilder som räknas till ”vanliga närbilder” där det avstånd som är inom ramen för att kunna föra ett personligt samtal mellan två personer hålls (Björkvall, 2009:41) är Aftonbladet i topp. Under Anna Kinberg Batras första år som partiledare publicerade Aftonbladet 49 bilder av henne i ett sådant utsnitt.

Sammanfattande analys av bildavstånd:

Utifrån denna analys kan man konstatera att det var något vanligare för tidningarna att porträttera Fredrik Reinfeldt på ett mer personligt avstånd än vad man gjorde med Anna Kinberg Batra. Nedan följer ett jämförande diagram där man tydligt kan se skillnaden på framställningen av respektive partiledare sett ur ett bildavståndsperspektiv.

Figur nr: 35

Även om det som diagrammet visar är något vanligare med extrema närbilder på Anna Kinberg Batra så är bilderna av Fredrik Reinfeldt jämnare fördelat mellan staplarna ”halvbild” och ”närbild” medan de mer opersonliga utsnitten ”helbild” och ”halvbild” är överrepresenterade av Anna Kinberg Batra.

7. Slutdiskussion:

Syftet med denna uppsats var att ta reda på vilken framställning i bild men också text, Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt hade i Sveriges fyra största dagstidningar under sitt respektive första år som partiledare. Genom analyser som utgår från de teoretiska ramverket kroppens semiotik, visuell och verbal retorik, genus och stereotyper samt framing har vi sökt svar på följande frågor

- *Framställs partiledarna olika sett ur ett semiotiskt tolkningsperspektiv?*
- *Är framställningen av respektive partiledare könsstereotypisk, sett ur ett genusvetenskapligt perspektiv?*
- *Hur påverkar den tillhörande texten upplevelsen av bilden och vice versa?*
- *Skiljer sig framställningen åt beroende på tidningens politiska tillhörighet?*
- *Vilka olika tolkningar av de politiska aktörernas gestaltning, öppnar den teoretiska diskussionen för?*

Genom att analysera materialet som bestått av 801 bilder med tillhörande texter kan vi säga att partiledarna utifrån, ett semiotiskt tolkningsperspektiv, främst framställs med känsloläget glädje och beslutsamhet. Detta oftast i kombination men en framåtlutad eller neutral vinkel på kroppen. Vi kan alltså konstatera att Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt utstrålar säkerhet och villighet och sällan utstrålar osäkerhet och ovillighet i bild vilket för oss var ett förvånande resultat eftersom vi själva upplevt Anna Kinberg Batra som ganska osäker.

Vi har däremot under vår analys lagt märke till att Anna Kinberg Batra i många av de bilderna där hon har känsloläget glädje även utstrålar en viss osäkerhet. Hon ser glad ut men vi kan ändå tyda en viss osäkerhet i hennes ansiktsmuskulatur. Vi har inget svar på varför det är så men det kan bero på flera orsaker. Ett flertal bakomliggande händelser kan vara avgörande, som bland annat valförlusten 2014, Decemberöverenskommelsen och flyktingkrisen. En annan möjlig orsak vi har diskuterat är att många bilder av Anna Kinberg Batra tas när hon pratar och är mitt i en mening. Detta gör att det oftast känns som att hon är mitt emellan olika känslouttryck, som kan göra att hennes glädje uppfattas med en viss osäkerhet. Anna Kinberg Batra har generellt sett en kroppshållning och naturliga ansiktsuttryck som gör att hon kan uppfattas som stel och sträng. I alla de bilder där Fredrik Reinfeldt har känsloläget glädje så upplever vi att han är genuint glad. Vi får

ingen antydning om osäkerhet hos Reinfeldt utan han känns ofta mer förberedd när bilden tas och har generellt sett en naturlig ansiktsmuskulatur som upplevs mer avslappnad och kontrollerad jämfört med Anna Kinberg Batra. Genom vår analys har vi kunnat bekräfta teorin om att känsloläge och kroppslig lutning har ett samband. Har man glädje eller beslutsamhet har man oftast en framåtlutad vinkel på resten av kroppen. Och visar man till exempel vrede så har kroppen oftast en bakåtlutad vinkel.

Vi kan vidare se att det finns en tendens till att kvällstidningarna Aftonbladet och Expressen publicerar fler bilder som speglar osäkerhet och ovillighet på både Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt. Det kan ha att göra med att tidningarna i fråga är just kvällstidningar, som har en tendens att vilja locka så mycket läsare som möjligt. Aftonbladet är även den tidning som har flest bilder på de båda partiledarna i känsloläget vrede. Vilket inte fullt kommer som en chock då Aftonbladets politiska beteckning är socialdemokratisk. Att Expressen är en av de tidningar som framställer de båda partiledarna mer negativt kan vara för oss förvånande då deras partipolitiska beteckning är ”obunden liberal” och partiledarna tillhör det blåa blocket. Enligt det teoretiska perspektivet framing bör Expressen vara mer positiva. Men vid en närmare analys kan man se att Expressen också är en av de tidningar som har totalt flest bilder på partiledarna. Tidningen innehåller ett stort antal bilder med positiva och neutrala känslolägen, främst på Anna Kinberg Batra. Vi kan slutligen konstatera att kvällstidningarna har framställt de båda partiledarna sämst sätt. Och vi kan också lyfta fram att dagstidningarna i de flesta fall framställer partiledarna lite bättre än kvällstidningarna.

Efter att ha analyserat alla bilderna utifrån teorin Framing och därmed studerat bildtyp och helhetsintryck i respektive tidning, har vi kommit fram till följande slutsatser och tankar.

Till att börja finns det betydligt fler bilder på Anna Kinberg Batra i tidningarna än vad det gör på Fredrik Reinfeldt. Det finns hela 505 bilder i tidningarna på Anna Kinberg Batra och 296 på Fredrik Reinfeldt. En möjlig teori kring varför det finns så mycket fler bilder på Anna Kinberg Batra i tidningarna är att hon var Moderaternas första kvinnliga partiledare. Med det i åtanke tror vi att hon fick extremt mycket uppmärksamhet och publicitet efter att hon tillträtt sin nya position. Sedan tror vi även att det faktum att Moderaterna gick ur valet 2014 med en förlust och att Fredrik Reinfeldt strax därefter valde att avgå har en avgörande roll. Anna Kinberg Batra tillträdde nämligen som partiledare för Moderaterna i en väldig ostadig tid för dem som parti, vilket nog gjorde att tidningarna hade extra koll på hur Anna Kinberg Batra agerade sin första tid som ny partiledare och hur hon jobbade för att få upp sitt parti ur diket. Troligtvis konstaterade journalisterna och redaktionerna bakom bilderna att det fanns ett nyhetsvärde i rapportering kring Anna Kinberg Batra och därmed blev det ett ökat antal artiklar.

Vad vi också kan utläsa av våra siffror är att kvällstidningarna (Aftonbladet och Expressen) är uppstickare i att ha ett större antal bilder på Anna Kinberg Batra, vilket kan ha att göra med att det är just kvällstidningar. Kvällstidningar har ett stort fokus på sensationella nyheter (NE.se) och därmed kan redaktionerna när de upptäckt att det finns ett stort intresse för Anna Kinberg Batra, både av folk som är för och emot henne, nog ha valt att publicera ännu mera kring henne. Det kan även till viss del ha att göra med tidningarnas politiska beteckning åtminstone i fallet av att Aftonbladet publicerat så många bilder på Anna Kinberg Batra. Då Aftonbladet har en socialdemokratisk beteckning och Anna Kinberg Batra är moderat så upplever vi att tidningen lagt krut på att rapportera kring allt som rör Anna Kinberg Batra även en del mer kritiska artiklar som dock nog kan framstå som väldigt lockande av läsarna. För Fredrik Reinfeldt är det mer jämnt fördelat med antalet bilder i det olika tidningarna men flest finns det i Svenska Dagbladet vilket är en morgontidning och som även har beteckningen moderat vilket gör att det känns mer logiskt att det ska vara flest bilder i den då de borde vilja belysa sin egna politik. Men om vi backar bakåt några år till då Reinfeldt tillträdde så var nog ”publiken” också mer mottaglig för honom och mindre kritiskt då det rasade opinionsmässigt för Socialdemokraterna och på så sätt öppnade upp för Moderaterna.

Något annat vi kan konstatera är att helhetsintrycket av Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt är väldigt lika. Det finns nämligen till störst del bilder på dem i positiva och neutrala helhetsintryck och då oftast i nyhetsbilder eller porträtt. Det som är en liten tankeställare är det faktum att det finns flest bilder på Fredrik Reinfeldt i ett positivt helhetsintryck men för Anna Kinberg så finns det fler bilder med ett neutralt helhetsintryck. Det kan tyda på att Fredrik Reinfeldt genuint visar mer glädje.

Att helhetsintrycket i bilderna främst är positiva och neutrala för dem båda tror vi även det kan bero på tidningarnas politiska beteckning. Kanske kan det stora antalet positiva och neutrala helhetsintryck bero på att tre av de fyra tidningarna vi analyserat hör till det blåa blocket inom politiken. Och därför gärna framställer Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt i ett positivt sätt hellre än i ett negativt. I alla tidningarna är det en relativt liten del av det fulla antalet bilder som antingen är negativa eller kritiska.

Expressen och Aftonbladet är de tidningar som generellt sätt visat på fler bilder med negativt och kritiskt helhetsintryck. De bildtyper som förekommer vid negativt och kritiskt helhetsintryck är främst nyhetsbilder, montage och karikatyrer. Det tror vi kan bero på att det är lättare att få sådana bilder att upplevas som mer negativa eller kritiska. Vid nyhetsbilder kan man till exempel tajma tagningen så man får det där perfekta arga ansiktsuttrycket och vid karikatyrer kan man framställa personen exakt hur man vill och man använder sig gärna av sarkasm. Eller så har vi montagebilder

där man kan redigera ihop bilder för att framhäva en viss vinkel. Vid användandet av dessa bildtyper kan man lätt fördärva objektiviteten och man kan genomskåda journalistens egna åsikt.

Att Expressens helhetsintryck av de båda partiledarna är snäppet sämre än vad de övriga tidningarna är går egentligen emot deras politiska beteckning. Som en obunden liberal tidning kan man tänka att de skulle försöka undgå negativa och kritiska helhetsintryck men i det här fallet rör det sig nog om att det är just en kvällstidning med fokus på nyheter som gärna får locka och kanske även provocera.

Som en konklusion kan vi säga att det inte är särskilt stora skillnader mellan Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt när det gäller helhetsintryck. Det vi däremot kan säga om framställningen av Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt i de olika tidningarna, så kan sannolikt journalisters och redaktionens val i vissa fall ha spelat in hur de valt att visa fram Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt i bild. Det kan också vara avgörande vad tidningen har för politisk beteckning.

Den enda sak som egentligen konkret skiljer våra två partiledare Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt åt är kön. Därför gjorde vi tidigt antagandet att genus skulle vara av betydelse för framställningen av de olika partiledarna. Vårt material visar att genus och kön till viss del spelar roll i framställningen av partiledarna under deras första år men inte alls i den utsträckning som vi hade förväntat oss. Vad som för oss var förvånande var att bildperspektivet, där man i teorin menar att kvinnor vanligtvis avbildas i ett fågelperspektiv och leendes inte alls stämde in på bilderna av Anna Kinberg Batra. Det är faktiskt vanligare att Anna Kinberg Batra framställs i grodperspektiv vilket går emot teorin att mannen är den som porträtteras i grodperspektiv och kvinnan allt som oftast avbildas i fågelperspektiv. Man skulle kunna tolka detta resultat som att Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter, Aftonbladet och Expressen har ett aktivt genustänk som resulterar i att man bryter mot de stereotypiska sättet att avbilda män och kvinnor. Eller så kan man fundera på om Anna Kinberg Batras längd kan spela en avgörande roll av det perspektiv som partiledarna framställs. Det kan ju vara så att hon helt enkelt är längre än de flesta fotografer, med sina 182 cm (Icakuriren 2016) exklusive klackskor, vilket helt enkelt resulterar i att kameravinkeln automatiskt hamnar i ett grodperspektiv.

Men när vi i den genusvetenskapliga analysen tittar närmare på de olika stereotyperna som tillhör den manliga respektive kvinnliga normen finner vi att det oftast är så att Anna Kinberg Batra inte alls avbildas på ett stereotypiskt kvinnligt sätt. Inte heller håller Fredrik Reinfeldt sig till de typiskt manliga stereotyperna. Han porträtteras oftast som känslös och visar glädje, beslutsamhet och vrede i bilderna. Samtidigt gör han oftast det under kontrollerade former, till exempel så är han glad när han väljs till partiledare under partistämman i oktober 2003. Vår egna uppfattning innan denna uppsats skrevs var att Anna Kinberg Batra oftast såg allvarlig ut, att hon var "tråkig". Vi antog att

detta även skulle bevisas i vår bildanalys. Men så blev inte fallet. Anna Kinberg Batras vanligaste känsloläge på bild är glädje följt av beslutsamhet och stolthet. Vad som däremot skiljer Anna Kinberg Batra från Fredrik Reinfeldt är att hon oftare visar känslor mer oprovocerat än vad Fredrik Reinfeldt gör. DN gör till exempel en reportage med rubriken "En annan Batra" där man får möta Anna Kinberg Batra . På flera av bilderna är hon klädd i chica klänningar och ler in i kameran poserandes mot en röd vägg. Några sådana bilder har vi inte satt på Fredrik Reinfeldt.

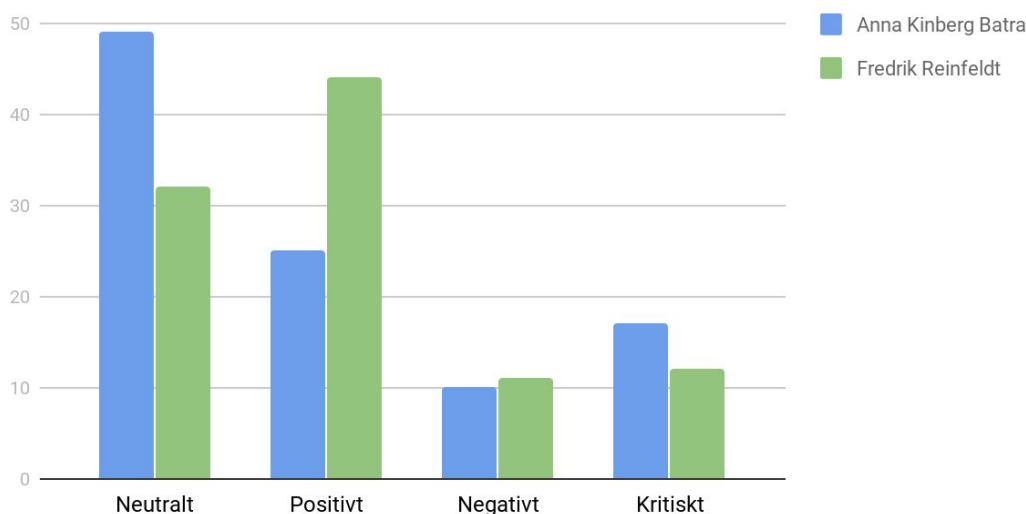
Figur nr: 34
Dagens Nyheter Lördag, 2015-06-13

Gunilla Jarlbro skriver att det vanligaste är att kvinnor porträtteras i hemmet och med barn, män avbildas i stället i sitt arbetssammanhang (Jarlbro 2013:68). Vad vi kan se i resultatet av vår analys så är det ytters sällan som någon av de båda partiledarna porträtteras i ett vardagssammanhang. Det är faktiskt vanligare att Fredrik Reinfeldt jämfört med Anna Kinberg Batra porträtteras i ett

vardaglig sammanhang. Här bryter alltså framställningen av Anna Kinberg Batra än en gång mot de könsstereotypiska normerna och vi kan dra slutsatsen att genus inte har så stor betydelse för hur man väljer att framställa de olika partiledarna och att de helt enkelt inte porträtterats på ett tydligt könsstereotypiskt sätt. Om man ser till den teoretiska diskussionen kan den vanliga förekomsten av arbetsammanhang i kombination med att bildavståndet av Anna Kinberg Batra oftast är halvbilder och helbilder förklara den bild vi hade av av Anna Kinberg Batra som en opersonlig och stram politiker med stor integritet. Fredrik Reinfeldt å andra sidan avbildas oftare på ett mer personligt avstånd och även oftare i vardagliga sammanhang vilket kan resultera i att han upplevs som mer lättäm och genuin.

I text visade sig framställningen av Anna Kinberg Batra vara mestadels neutral följt av variabeln "kritisk". Vilket är intressant då variabeln "neutral" även var det helhetsintryck som var vanligast i bildanalysen. Men där följdes den istället av variabeln "positiv". Vilket antagligen förklarar varför samspelet mellan text och bild hade en högre procent samspel kodade efter variabeln "oklara" hos Anna Kinberg Batra, jämfört med Fredrik Reinfeldt. Vi har inte kunnat fastställa exakt vad det beror på att sambandet mellan text och bild är lägre hos Anna Kinberg Batra. Men ett antagande är att internet och de digitaliserade bildarkiven har utvecklats mellan år 2003 och år 2015. Detta, tillsammans med nedskärningar av fotografier på redaktionerna, kan förklara att samspelet mellan text och bild sjunker när man plockar bilder till artiklar och andra texter från arkiven och publicerar bilder som egentligen inte har någon direkt koppling till själva händelsen.

Det totala helhetsintrycket i text och bild av respektive partiledare i samtliga tidningar. Redovisat i procentenheter

Figur nr: 35

Avslutningsvis kan vi säga att det totala helhetsintrycket och därmed framställningen som gavs av Anna Kinberg Batra och Fredrik Reinfeldt i tidningarna Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter, Expressen och Aftonbladet skiljer sig åt. Diagrammet visar att det totala helhetsintrycket i text och bild av Fredrik Reinfeldt var mer positivt än helhetsintrycket i text och bild av Anna Kinberg Batra. Samtidigt betyder inte det att helhetsintrycket av henne var märkbart mer kritiskt eller negativt. Oberoende av teorierna så måste man ha i åtanke att det politiska klimatet i Sverige såg annorlunda ut 2015 jämfört med 2003. Fredrik Reinfeldt styrde 2003 moderaterna mot en vinst, Anna Kinberg Batra fick ta över befälet på ett sjunkande skepp. Att det mesta av rapporteringen från Anna Kinberg Batras första år som partiledare handlade om den politiska kris som Sverige försatts i efter valet 2014 samt flyktingkrisen som drabbade landet 2015 bidrar självklart också till att Ann Kinberg Batra skrivs fram i fler negativa/ allvarliga sammanhang. Men att skillnaden i framställningen av dem båda till största del skulle bero på kön är alltså inte fallet.

8. Referenser

Af Petersens, F., Brandelius, P., & Andersson, K (Reportrar). (1986) *Karin Söder blir partiledare för Centerpartiet*. (Nyhetsinslag). Sverige: SVT Aktuellt, Öppet Arkiv. Tillgänglig:

<https://www.oppetarkiv.se/video/16770297/>

Aftonbladet (2018) *Om Aftonbladet- ansvariga personer*, hämtad 2018-05-21,

<https://www.aftonbladet.se/om-aftonbladet/a/LOlQ4/om-aftonbladet>

Benigh, R., & Engman, J. (2010) *The winner takes it all. En kvalitativ bildanalys av hur Mona Sahlin och Fredrik Reinfeldt gestaltades i valet 2010*. (Kandidatuppsats) Sundsvall: Medie- och kommunikationsvetenskap, Mittuniversitetet Sundsvall. Tillgänglig:

<http://miun.diva-portal.org/smash/get/diva2:415694/FULLTEXT01.pdf>

Björkvall, A. (2009). *Den visuella texten : Multimodal analys i praktiken* (Ord och stil, 40). Stockholm: Hallgren & Fallgren.

Bromander, T. (2012) *Politiska skandaler - Behandlas kvinnor och män olika i massmedier?* (Avhandling för filosofie doktorsexamen i statsvetenskap, 107) Växjö: Institutionen för samhällsvetenskaper, Linnéuniversitetet. Tillgänglig:

<http://lnu.diva-portal.org/smash/get/diva2:574590/FULLTEXT01.pdf>

Dagens Nyheter (2018) *Om Dagens Nyheter- ansvariga personer*.

Hämtad 2018-05-21, från:

<https://www.dn.se/>

Edström Maria (2002) *Mediebilden- av kvinnliga chefer i svenskt näringsliv*, sns Förlag

Hämtad 2018-05-21

https://www.sns.se/wp-content/uploads/2002/10/mediebilden_av_kvinnliga_chefer_i_svenskt_naringsliv.pdf

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., & Wängnerud, L. (2012). *Metodpraktikan : Konsten att studera samhälle, individ och marknad* (4., [rev.] uppl. ed.). Stockholm: Norstedts juridik.

Expressen (2018) *Om Expressen - ansvariga personer*.

Hämtad 2018-05-21, från:

<https://www.expressen.se/>

Fredrik Reinfeldt. (2018). *Fredrik Reinfeldt biografi*.

Hämtad 2018-04-15, från:

<http://media.fredrikreinfeldt.se/2015/01/FR-CV-Svenska.pdf>

Hirdman, Y. (1988). *Genussystemet - reflexioner kring kvinnors sociala underordning*. Stockholm:

Hämtad 2018-04-16, från: <http://ub016045.ub.gu.se/ojs/index.php/tgv/article/viewFile/1490/1303>

Icakuriren (2016) *Anna Kinberg Batra: "Folk får gärna tycka att jag är strikt"*.

Hämtad 2018-05-22, från:

<https://www.hemtrevligt.se/icakuriren/artiklar/aktuellt/20160718/folk-far-garna-tycka-att-jag-ar-strikt/>

Jarlbro, G. (2013). *Genusmedveten Journalistik*. Lund: Studentlitteratur

Jarlbro, G., & Hammarlin, M. M. (2014). *Kvinnor och män i offentlighetens ljus*. Lund: Studentlitteratur.

Johansson, A. (2014, 9 december). *Detta är Anna Kinberg Batra*, Göteborgs-Posten. Hämtad 2018-04-15, från:

<http://www.gp.se/nyheter/sverige/detta-%C3%A4r-anna-kinberg-batra-1.266840>

Josefson, H. (2005). *Genus - hur påverkar det dig?* (1. uppl.. ed.). Stockholm: Natur och kultur.

Karlsson, M., & Strömbäck, J. (2015). *Handbok i journalistikforskning*.

Kapitel 20 av Adam Shehata *Journalistikens dagordningar och gestaltningar*.

Förlag: Studentlitteratur.

Kjellström, J., & Levin Lundberg, A. (2016) *WHO'S THAT GIRL? En kvalitativ text- och bildanalys av hur Anna Kinberg Batra framställdes och porträtterades i svensk dagspress inför partiledarvalet 2015*. (Kandidatuppsats) Göteborg: JMG - Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, Göteborgs Universitet. Tillgänglig:

https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/46706/1/gupea_2077_46706_1.pdf

Mral, B. (2008) *Retorikanalys av medietexter* i Ekström, M. (red.) *Mediernas språk*. (1. uppl.) Malmö: Liber.

Nationalencyklopedin (2018) *Info om de olika tidningarna*.

Hämtad 2018-05-21, från:

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/nationalencyklopedin>

Orvesto Konsument. (2017). *TU medier i Sverige - Branchfakta 2017*.

Hämtad 2018-04-16, från:

http://tu.se/wp-content/uploads/2016/03/Mediefakta_sajten_2017_juni_16.pdf

Ratsit (2018) *Sökningar om tidningarnas bolag och ägare*.

Hämtad 2018-05-21, från:

<https://www.ratsit.se/>

Riksdagen (2018) *Sveriges partier* Hämtad 2018-05-23, från;

<http://www.riksdagen.se/sv/ledamoter-partier/>

Rodriguez, L., & Dimitrova, D. (2011). The levels of visual framing. *Journal of Visual Literacy*, 30(1), 48-65.

Svenska Dagbladet (2018) *Om Svenska Dagbladet- ansvariga personer*.

Hämtad 2018-05-21, från:

<https://www.svd.se/>

Vigsø, O. (2004) *Valretorik i text och bild. En studie i 2002 års svenska valaffischer* (Avhandling för filosofie doktorsexamen i nordiska språk, 66) Uppsala: Institutionen för nordiska språk vid Uppsala Universitet. Tillgänglig:

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:165566/FULLTEXT01.pdf>

Vigsø, O., Ekström, M., Dahlberg, S., Eriksson, K., Falasca, K., Strömbäck, J., ... Håkansson, N. (2014) *När makten står på spel : journalistik i valrörelser*. Stockholm: Institution för Mediestudier.

World Economic Forum WEF (2017) *The Global Gender Gap Report 2017*, Table 3 *Global rankings 2017*. Hämtad 2018-04-15, från:

http://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2017.pdf

9. Bilagor

1. Kodschema:

	Variabelnamn	Variabelvärden	Beskrivning
V1	Person	1 = Fredrik Reinfeldt 2 = Anna Kinberg Batra	Vem är bilden tagen på?
V2	Tidning	1 = Dagens Nyheter 2 = Svenska Dagbladet 3 = Aftonbladet 4 = Expressen	I vilken tidning finns bilden?
V3	Datum	1 = Första halvåret 2 = Andra halvåret	Olika datum för respektive partiledare.
V4	Typ av bild	1 = Nyhetsbild 2 = Porträtt 3 = Karikatyr 4 = Montage	Vad är det för typ av bild?
V5	Bildutsnitt	1 = Helbild 2 = Halvbild 3 = Närbild 4 = Extrem närbild	Vad har bilden för utsnitt?
V6	Antal personer i bild	1 = Ensam 2 = Flera	Är hen porträtterad själv i bild eller med flera?
V7	Perspektiv	0= Neutral 1= Grodperspektiv 2= Fågelperspektiv	Ur vilket perspektiv är bilden tagen?
V8	Lutning	0 = Neutral 1= Villighet: Framåtlutad vinkel på kroppen	Ställning hos personen i bilden.

		2= Ovillighet: Bakåtlutad vinkel på kroppen	
V9	Känsloläge	0 = Neutral 1 = Glädje 2 = Stolthet 3 = Beslutsamhet 4 = Fundersam 5 = Sammanbiten 6 = Bekymrad 7 = Rädsla 8 = Sorg 9 = Vrede	Vilken känsla läser du av i personens ansiktsuttryck?
V10	Ansiktsmuskulatur	0 = Neutral 1 = Säkerhet: Muskelavslappning 2= Osäkerhet: Muskelspänning	Säkerheten hos individen: Hur läser du av muskulaturen i ansiktet? Spänt/ avslappnat?
V11	Blick	1= Möter betraktaren 2= Fokus utanför bild 3 = Fokus på objekt i bild 4 = Drömsk/frånvarande blick 5 = Rygg mot kamera	Vilken blick har personen? Var är deras fokus?
V12	Klädsel	1= Formell 2= Vardaglig 3= Högtidsklädsel 4 = Festklädd	Vilken typ av klädsel bär personen?
V13	Sammanhang	1 = Arbetsammanhang 2 = Vardagssammanhang 3 = Fin Företeelse	I vilket sammanhang bilden är tagen.
V14	Färg	0 = Neutral 1= Ljusa 2= Mörka	Vilka kulörer är mest framträdande i bilden?
V15	Helhetsintryck av bild	0= Neutral 1= Positiv	Allmänt helhetsintryck av bilden.

		2= Negativ 3 = Kritisk	
V16	Artikeltyp	1 = Nyhetsartikel 2 = Debattartikel 3 = Ledare 4 = Insändare 5 = Åsiktstext 6 = Kommentarsfält 7 = Enkät 8 = Notis 9 = Krönika 10 = Reportage 11 = livsstil/kuriosa 12 = Puff 13 = Etta 14 = Politisk analys 15 = Tv-tablå	I vilken typ av artikel förekommer bilderna?
V17	Textens innehåll	0 = Neutral 1 = Positiv 2 = Negativ 3 = Kritisk	Vad har textens innehåll för helhetsintryck?
V18	Samspel text och bild	0 = Neutral 1 = Tydligt 2 = Oklar 3 = Finns ej	Har texten och bilden ett samspel? till exempel kompletterar de varandra.
V19	Övriga kommentarer	Fri text	